

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno • ročník 27 • číslo 5 • 10. května 2018

K JEDNÁNÍ X. SJEZDU KSČM

313 delegátů zvolených na okresních a městských konferencích KSČM se sešlo 21. dubna v Nymburku k již desátému jednání nejvyššího stranického orgánu.

Sjezd, původně svolaný jako mimořádný v důsledku volebního debaku strany v parlamentních volbách (měl provést analýzu výsledků voleb a volbu vrcholných funkcionářů KSČM), byl svolán jako X. s programem projednat úkoly strany do XI. sjezdu a provést volbu funkcionářů KSČM.

O jeho průběhu a výsledcích byl čtenář Echa informován prostřednictvím sdělovacích prostředků, samozřejmě s větší či menší mírou objektivity. Že tomu tak bylo lze přičítat především zvýšenému zájmu občanů o činnost a přístup KSČM v souvislosti s vyjednáváním o ustavení nové vlády, stejně jako skutečnost, že sjezdového jednání se zúčastnil prezident republiky. Haló noviny v pondělí 23. dubna podrobně informovaly o vlastním průběhu i závěrech sjezdového jednání. Zveřejnily úvodní vystoupení s. Filipa a projev prezidenta ČR Miloše Zemana (včetně reakcí některých delegátů), uvedly obsah vystoupení jednotlivých diskutujících. Seznámily rovněž s výsledky voleb stranických funkcionářů a publikovaly schválené usnesení X. sjezdu. Otiskly také rozhovor se s. Filipem, ve kterém podal stručné hodnocení průběhu a výsledků sjezdového jednání.

Dlužno podotknout, že X. sjezd byl přece jen mimořádným, minimálně tím, že byla prolomena hranice ignorace jednání nejvyššího orgánu KSČM ze strany nejvyššího představitele státu, o což se svou přítomností a vystoupením postaral prezident Zeman. Mimořádná byla i skutečnost, že úvodní vystoupení předsedy strany s. Filipa i prezidenta republiky Miloše Zemana v přímém přenosu vysílala na programu ČT 24 Česká televize. Sjezd byl však mimořádný i tím, že mu nebyla předložena zpráva ÚV KSČM, jak předpokládají stanovy, ale předseda a jednotliví místopředsedové předložili samostatné zprávy týkající se oblastí své působnosti.

Domnívám se, že není třeba na tomto místě komentovat sjezdové dokumenty ani průběh a závěry jeho jednání. Kdo měl zájem, ten se už se vším, především prostřednictvím Haló novin, seznámil. Na stránkách Echa se k průběhu a závěrům sjezdové

Část delegace Jihomoravské krajské organizace na sjezdu.

ho jednání ještě vrátíme. Nyní připomenu, že každý z nás bude mít možnost získat bezprostřední informace přímo od delegátů sjezdu na diskusním čtvrtku, který se bude sjezdovým jednáním zabývat již 17. května. Těch delegátů bylo z Brna sedm včetně náhradníka za s. Věru Klontza, která se rozhodla nezúčastnit se sjezdového jednání. Uvedu ještě, že s. Říha pracoval jako zástupce krajské organizace v Návrhové komisi, zdůraznit je třeba i skutečnost, že v diskusi vystoupilo 5 delegátů z Brna (což je vlastně také mimořádné). Zmíním se proto jen o dvou záležitostech.

Tou první jsou volby, vždyť to byl v podstatě volební sjezd. Předsedou strany byl těsně zvolen s. **Vojtěch Filip** (165 hlasů), když zvítězil nad Josefem Skálou (143). V prvním kole získali 110 a 105 hlasů, s. Konečná 79 hlasů. Do funkce prvního místopředsedy byl již v prvním kole opět zvolen s. **Petr Šimůnek** (158). Bude zodpovídat za řízení strany, regionální a komunální politiku a volby. Rovněž v prvním kole byla 188 hlasy zvolena místopředsedkyní s. **Kateřina Konečná**, která bude mít na starosti oblast evropských záležitostí a občanský sektor. Volby zbývajících dvou místopředsedů proběhly dvoukolově. Soudruh **Stanislav Grospič** (155 hlasů, s. Skála 147) bude mít na starosti odborné zázemí, ideovou práci a propagandu a s. **Václav Ort** (193 hlasů, s. Vostrá 108) bude mít v gesci ekonomiku a hospodářskou činnost. Do vedení strany se tak vrátila funkce místopředsedy „pro ekonomiku“, která byla IX. sjezdem zrušena. Pro úplnost je třeba uvést, že předsedkyně Ústřední revizní komise byla zvolena s. **Marie Pěničková** a předsedkyní Ústřední rozhodčí komise s. **Helena Vrzalová**. Záměrně uvádím počty jednotlivých hlasů, které svědčí nejen o tom, že strana má dostatek kvalitních kádrů pro jednotlivé funkce (ke zvolení do funkce předsedy strany bylo

(Dokončení na str. 2)

Komise ideově výchovné práce MěV KSČM v Brně

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční **17. května 2018 v 17 hodin** na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, zasedací místnost ve 2. posch.

Téma:

VÝSLEDKY X. SJEZDU KSČM.

Přijďte diskutovat s delegáty sjezdu!

KOMUNISTIČTÍ ZASTUPITELÉ SKLÁDALI ÚČTY

Celobrněnské shromáždění občanů se zastupiteli Jihomoravského kraje, jeho metropole i brněnských městských částí za KSČM se konalo 12. dubna pod obchodním domem Centrum v Koblížné ulici. Řečníci seznámili naslouchající i procházející s pohledem komunistů na řešení otázek, které pálí veřejnost.

Moderovala jej členka MěV KSČM **Anna Štofánová**, která vyjádřila znepokojení nad tím, jak se v roce 100. výročí založení ČSR manipuluje s naší historií, jak představitelé města předkládají lidem k věření jednostranné informace. Hanobí osvoboditele Brna od německých fašistů a nacistů z dubna 1945. Městský výbor KSČM informoval o této situaci dopisem představitel českého státu s žádostí, aby se zasadili o důstojnost akcí ke 100. jubileu Československa a nenarušovali je do Brna zvaní představitelé sudetoněmeckého landsmanšaftu. K naslouchajícím občanům postupně promluvili předseda MěV KSČM a zastupitel Brně i Městské části Brna-středu **Martin Říha**, zastupitel Brna i Brna-Líšné **Daniel Borecký**, zastupitelka Jihomoravského kraje, Brna i Brna-Kohoutovic **Helena Sýkorová** a zastupitel Brna a MČ Brno - střed **Jiří Hráček**. Také dva zástupce, kteří se budou ucházet v podzimních komunálních volbách o posty na kandidátkách KSČM - a to **Jana Fialová**, krajská místopředsdkyně a předsdkyně MěV Strany práv občanů-Zemanovci v Brně a profesionálního záchranáře **Václava Fišera**.

Předseda brněnské organizace KSČM, zastupitel **Martin Říha** hodnotil čtyřleté volební období v Brně pod vedením současné pravicové radniční koalice. Uplynulé zastupitelstvo Brna dokladovalo chaos v řízení města, se kterým se občané

Radní dokázali uskutečnit převážně jen to, co nachystala k řešení předchozí radniční koalice. To třeba včetně úhrad za vydávání obědů ve školních jídelnách i dětem nemajetných rodičů, což byl i návrh KSČM. Komunisté, pokud jim spoluobčané dají v komunálních volbách důvěru, udělají vše pro to, aby bylo Brno pro ně prospěšné životu, žilo se v něm příjemně a bezpečně - uzavřel Říha.

Místopředsdkyně KV Strany práv občanů - Zemanovci **Jana Fialová** na shromáždění občanů s komunisty uvedla, že obyčejní lidé, kteří myslí na lidi a co pro ně udělat ke zlepšení jejich života, by se měli sjednotit!

„Pracuji v sociálně-zdravotní komisi Krajského úřadu a ve školské ko-

misi Krajského úřadu a bavím se s lidmi o tom, co je trápí. Mě, jako obyčejnou občanku Brna rozčiluje, když vidím že mizejí zahrádkářské kolonie, že doprava nefunguje jak má fungovat, že budovy v majetku města chátrají a spousta dalších špatností. Současné složení členů zastupitelstva, které se snaží to vše řídit, není dle mých představ. To by se mělo z gruntu změnit. To je jeden z důvodů proč v nadcházejících šesti předvolebních měsících budou lidé potkávat kandidáty SPO - Zemanovci společně s kandidáty KSČM. To proto, že hodně bodů z volebních programů máme společných. Mále společné vize i chuť nepříznivý stav změnit,“ podtrhla.

Text i foto Václav Žalud

(Redakčně upraveno a zkráceno.)

Brněnští zastupitelé za KSČM, hovoří Jana Fialová (SPO - Zemanovci).

potýkají po celé volební období. Připravené investiční zakázky a městské zakázky jsou často zmatečné i doslova zprzněné - třeba rekonstrukce památkové zastávky MHD v Údolní ulici, rekonstrukce koupaliště Riviéra i objektu Tržnice na Zelném trhu, chaos vládne v koordinaci dopravy a dopravních staveb zásluhou z řízení také dopravy pro neschopnost nedávno odvolaného náměstka primátora Matěje Hollana - informoval Říha.

Pokračoval sdělením, že město má nyní každý rok o asi dvě miliardy korun větší peněžní příjem. Avšak na vzhledu Brna to není vidět. Radní utrácení peníze za nesmyslné vize, studie a akce, což se na zlepšení života občanů moc neprojeví. Ke komunálním volbám se možná mohou chlubit způsobem kolapsu v dopravě.

K JEDNÁNÍ X. SJEZDU KSČM

(Dokončení ze strany 1)

předsedů celkem 24 kandidátů), svědčí to však současně i o tom, že strana nemá v současné době vyhraněnou vůdčí osobnost, která by byla přijatelná pro výraznou většinu. V následujících dvou letech tak bude záležet na vedení strany jako celku i na práci jednotlivých vedoucích funkcí onářů, jak se podaří překonat názorovou nejednotnost členů strany.

Druhá záležitost, na kterou chci upozornit je vlastní usnesení X. sjezdu. Za významné považuji, že delegáti navrhli a prosadili doplnit návrh usnesení o požadavek delegátů Jm kraje o odstavec „Odmítáme prokazatelné zavlékání ČR a jejich ozbrojených sil do mezinárodních konfliktů v rozporu s mezinárodním právem, mj. i prostřednictvím členství v paktu

NATO. Jsme pro mír a mírové řešení všech světových konfliktů“. V ukládací části pak sjezd stanovil ústřednímu výboru co a v jakých termínech je třeba v období do XI. sjezdu vykonat - připravit dvě celostranické konference, jejichž výstupy se stanou podkladem pro jednání výročních členských schůzí, konferencí a následně pak samotného XI. sjezdu. Půjde tedy o proces, a bude záležet na každém z nás, do jaké míry se do něj zapojí.

Na závěr si dovoluji jednu osobní poznámku: Mrzí mě, že jsem průběh sjezdu nemohl, tak jako u minulých sjezdů, sledovat v přímém přenosu na webových stránkách KSČM (první informaci jsem zde objevil až v pondělí ráno) a průběžné skupné informace jsem tak mohl sledovat pouze na Seznamu.

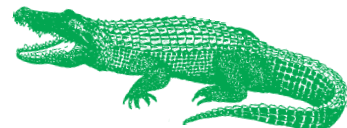
Aleš Růčka

Delegáti o přestávce.

K JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA BRNA DNE 10. DUBNA 2018

Vlastní jednání Zastupitelstva města Brna (ZMB) začalo s drobným časovým skluzem. Všem přítomným bylo zřejmé, že primátor města, ing. P. Vokřál (Ano) čeká, až dorazí potřebný počet koaličních zastupitelů. Oproti jiným toto aprílové (dubnové) jednání se pak vyznačovalo chvályhodným nebo přinejmenším akceptovatelným předřazováním a již méně vhodným a dobrým vyřazováním z takřka 140 plánovaných bodů programu.

V rámci schvalování jeho programu byl kupodivu přijat náš návrh na doplnění programu o bod č. 140. Jeho náplní bylo schválení zamítavého stanoviska k uvedení divadelní hry „*Vaše násilí naše násilí*“ v rámci brněnského divadelního festivalu. Stanovisko MěV KSČM v Brně k tomu bylo zveřejněno již několik dnů před tím a veřejná reakce na uvedení této rozporuplné hry nabírá v Brně na intenzitě. Přijetím tohoto bodu do programu a následným předřazením jeho projednání dala sama koalice signál, že v závěru volebního období nemusí vždy být jejich hlasování až tak jednotné a semknuté! Zopakujeme, že my, klub zastupitelů za KSČM, vnímáme toto uvedení jako bezpečnostní riziko pro občany města Brna. Následně náš, ani lidovecký návrh na doporučující usnesení k neuvedení této hry nebyl sice přijat, nicméně brněnská veřejnost tím byla informována o možných bezpečnostních rizicích. Osobní zodpovědnost tak ponese ředitel Národního divadla v Brně.

Po mnoha peripetiích si v rámci dalšího programu jednání ZMB koalice schválila finanční dotaci pro hudební klub Crankazyl, s. r. o. A to i se závěrečnou informační perličkou od pana Hollana staršího, že tam bude poté večer vystupovat s mužským pěveckým sborem a srdečně nás zve, s následným poděkováním za

pozvání a ironizujícím dodatkem od pana primátora, že ale nesmí podupávat, aby nedělali vibrace.

Z dalších bodů – ze dvou rozvojových strategií města byla ZMB schválena Koncepce sportu města Brna na léta 2018–2030 a neschválena Strategie kultury a kreativních odvětví. I to svědčí o rozporuplnosti vedení této oblasti v gesci náměstka M. Hollana, přestože i v případě investic do sportu lze upozornit na realnost koncepce vzhledem k finančním možnostem města na jedné a šíři záměrů a dotací na straně druhé.

Jak jsme upozorňovali již v předcházejících projednáváních problematické se pro nás jeví a jeví celkové schválení záměru realizace výstavby třetího kotle K1 ve Spalovně Brno. Spolu s klubem ČSSD, jehož zástupce v tomto duchu na zasedání ZMB i vystoupil, jsme přesvědčeni, že by bylo prospěšnější nejprve schválit

zpracování dokumentace na hodnocení EIA (posouzení záměru z pohledu vlivu na životní prostředí) a územní rozhodnutí (záměr z pohledu územního plánu) a až následně vlastní realizaci celého projektu rozvoje energetického využívání komunálního odpadu.

Na závěr, v bodu Připomínky a podněty, zastupitel M. Říha (KSČM) poděkoval za vyčerpávající odpovědi na své minulé dotazy a současně se zeptal, proč již po dvakrát nedostal odpověď od pana primátora, co bude dál s uvolněnými pozemky po přestěhování Divize svoz odpadu SAKO Brno, a.s. z Černovic! Dosavadní odpověď byla totiž značně vyhýbavá. Zřejmě i proto, že tento záměr se pro SAKO Brno jeví jako finančně velmi nevýhodný.

Helena Sýkorová, Daniel Borecký, Jiří Hráček a Martin Říha za Klub KSČM v ZMB

ZASEDAL ÚSTŘEDNÍ VÝBOR KSČM

Vzhledem ke krachu jednání mezi ANO a ČSSD šlo 7. dubna 2018 o zasedání mimořádné. Předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip konstatoval Babišovo sehlání uvnitř země, kdy demonstrace nakonec vyústily proti němu a Zemanovi. A mezinárodně – Babiš se připojil k 13 zemím EU, které vypověděly část ruských diplomatů a rozhodl bez důkazů o vině Ruska na případu ruského agenta.

Předseda ÚV řekl, že po krachu jednání mezi ANO a ČSSD existuje třetí pokus o sestavení vlády a ten má podle ústavy předseda Sněmovny. Tvzení o předčasných volbách nejsou na místě. Ministr Pelikán jednal proti zákonu o azylovém řízení, když rozhodl o vydání Nikulina do USA. Předseda ÚV KSČM připomněl rozhodnutí svolat po volebním neúspěchu sjezd, zachovat se jako politická strana s obrovskou odpovědností za více než 10 milionů občanů a pokusit se nabídnout jim řešení, které vede z marasmu, ve kterém jsme. Nezahazovat nic z toho, co udrželo KSČM od roku 1990 v ČR jako silnou politickou stranu. A zdůraznil, že pokud se budeme utápět ve vlastních sporech, nezvítězíme. Zvítězit můžeme jen společným postupem proti skutečnému nepříteli, a tím je nadnárodní kapitál. Ve stanovisku k aktuální politické situaci, které schválilo zasedání ÚV KSČM, je uvedeno, že po ukončení jednání mezi ANO a ČSSD je rozhodnutí o dalším postupu v rukou prezidenta republiky, který A. Babiše pověřil jednáním o sestavení vlády. KSČM

jedná s vítězem voleb v zájmu stability země, ve prospěch 10 milionů a s cílem prosadit maximum z našeho volebního programu. Pokud další vývoj povede k předčasným volbám, odpovědnost ponese strany neschopné konstruktivního jednání a rozumného kompromisu. KSČM je však plně připravena i na takovou alternativu.

ÚV KSČM se též zabýval přípravou X. sjezdu KSČM, který se sešel 21. dubna v Nymburce. Půjde o volbu nového vedení KSČM. Na podkladě nominací z konferencí se o předsedu KSČM ucházelo 10, na prvního místopředsedu 5 a na řadového místopředsedu 25 přihlášených. Na sjezdu promluví i prezident republiky. ÚV KSČM schválil kandidáty a kandidátky do doplňovacích i řádných senátních voleb, které budou na podzim spolu s komunálními volbami.

Podrobné informace o zasedání ÚV KSČM přinesly Haló noviny 9. dubna 2018. Tentokrát o zasedání ÚV KSČM referovaly i další média a hlavně o možné koalici ANO, SPD a KSČM.

Karel Janiš

Žije v našich vzpomínkách

Již 20 let soudruh Jindřich Odehnal. Byl pravidelným účastníkem akcí pořádaných MěV KSČM a s velkým zájmem poslouchal projevy představitelů ÚV i MěV KSČM, které pronášeli. Informace a poznatky, které získal, si nenechával pro sebe, předával je dál. Ale především tato shromáždění a další akce MěV KSČM fotografoval tak, že když jeho záběry viděli čtenáři Echa či Naší pravdy, měli dojem, že byli jejich účastníky. V naší paměti žije soudruh Jindřich Odehnal jako skromný a neokázalý člověk, jako dobrý fotograf s uměním najít okamžiky vhodné pro budoucnost k trvalému zapamatování si.

Karel Janiš

BRNĚNSKÉ RADNIČNÍ KOALICI VYSTAVÍ VE VOLBÁCH VYSVĚDČENÍ

1. MÁJ
svátek práce, jara a mládeže

Občané Brna s poslanci Parlamentu ČR a zastupiteli za KSČM oslavili Svátek práce na Moravském náměstí. Hlavní projev na setkání měl místopředseda ÚV KSČM a poslanec Václav Ort. Až do odpoledních hodin pokračovaly v parku na náměstí debaty lidí s komunistickými funkcionáři na téma, jak zlepšit poměry v Brně i v zemi ve prospěch obyčejných lidí práce. Při diskusích jim vyhrávala k poslechu hudební skupina *Brněnské kredenc*.

Místopředseda ÚV KSČM pro ekonomiku a hospodářskou činnost **Václav Ort** zdůraznil, že jeho krédo je lidi spojovat ke společnému dílu. Uvedl, že První máj je svátek práce všech pracujících lidí bez ohledu na stranickou příslušnost nebo vyznání, kteří pracují a tvoří hodnoty pro blaho této země. *"Na prvomájových shromážděních si připomínáme co se s touto zemí stalo: Je rozkradená a vyloupená, naše mládež má zdevastované myšlení, kdy u ní převazuje sebestřednost a odmítání poznat skutečnou pravdu. Připomínat ji mladým je naše povinností,"* řekl Ort. Pokračoval, že v naší vyrabované zemi máme mnoho českých i zahraničních firem, které nerozhojňují české národní bohatství, nemají zájem stavět nejen pro své zaměstnance cenově dostupné nové byty. Většina našich pracujících dělá za třetinové platy v podnicích zahraničních majitelů, kteří svým zaměstnancům v jejich vlasti musejí dávat za tutéž práci násobně větší plat. Navíc si z ČR odvázejí domů tučný zisk. Lidem to zatím nevadí, stačí jim, když dostanou nehorázně málo přidáno.

Podle Orta stát by měl daleko více podpořit nejen finančně a personálně veřejné sociální a zdravotní služby. Místo toho rozhojňuje o statisíce počty úředníků a kontrolorů, kteří dusí malé podnikatele a vůbec chod hospodářství. Podnikatelé potřebují prostor k samostatnosti, nikoliv svázati daněmi, elektronickou evidencí tržeb, jednotná daň by byla bez problémů.

"Lidé by si měli uvědomit, že mají nejen povinnosti, ale i svá práva, která mohou využívat. Musejí se o ně více hlásit, nikoliv jen věřit tomu co se jim řekne nebo jen tomu, co chtějí slyšet. Např. tvrzení, že tady bylo dříve vše špatně a vše se dělalo špatně. Při návštěvách měst a obcí lidem říkám: Podívejte se, co se tady za čtyřicetileté vlády komunistů vybudovalo (např. továrny a bytová sídliště okolo každého většího města) a co zde vzniklo za skoro 30 let od listopadu 1989? Vždyť jen dálnice D1 se opravuje deset let a zdaleka není oprava u konce. Naopak za komunistů se 230 kilometrů této dálnice D1 postavilo rovněž za 10 let. Nebo jak se za socialismu mohutně budovaly tisíce levných bytů. Nemluví se o tom, že mladí lidé dostávali nový byt zcela zdarma. A ceny elektřiny či vodného a stočného byly tehdy směš-

ně nízké, zanedbatelné. Dnes se mladí zadlužují za nové bydlení takřka do důchodu a banky po nich chtějí nejprve úroky a až pak zaplatit jistinu," posteskl si Ort.

"Čekají nás volby do zastupitelstev," pokračoval. *"Doporučuji lidem volit komunisty. Vyhnou se tak stavu, kdy minulým rozhodnutím voličů jsou v čele řady radnic lidé, kteří zbytečně rozdělují společnost, vládnou a ovládají lidi ve svůj prospěch. Svým hlasem to mohou voliči letos v říjnu změnit,"* zdůraznil místopředseda strany komunistů Ort.

"Doporučuji lidem voliči letos v říjnu změnit," zdůraznil místopředseda strany komunistů Ort.

Místopředsedkyně jihomoravské krajské organizace Strana práv občanů - Zemanovci **Jana Fialová** na brněnském prvomájovém mítinku oznámila, že obyčejní lidé, kteří myslí na lidi a co pro ně udělat ke zlepšení jejich života, by se měli sjednotit! *"Pracuji v sociálně-zdravotní komisi Krajského úřadu a ve školské komisi Krajského úřadu a bavím se s lidmi o tom, co je trápi. Mě, jako obyčejnou občanku Brna rozčiluje, když vidím že mize-*

jí zahrádkářské kolonie, že doprava nefunguje, jak má fungovat, že budovy v majetku města chátrají a spousta dalších špatností. Současné složení členů zastupitelstva, které se snaží to vše řídit, není dle mých představ. To by se mělo zgruntu změnit. To je jeden z důvodů proč v nadcházejících šesti předvolebních měsících budou lidé potkávat kandidáty SPO - Zemanovci společně s kandidáty KSČM. To proto, že hodně bodů z volebních programů máme společných. Mále společné vize i chuť nepříznivý stav změnit," podtrhla Jana Fialová.

Proslovy zastupitelů uvedla členka jihomoravské krajské i brněnské městské samosprávy **Helena Sýkorová**. Připomenula neinformovaným, že mezinárodní Svátek práce není komunistický výmysl, nýbrž že se slaví v našich zemích od roku 1890 jako odkaz potlačené stávkové chicagských dělníků z května 1886 za dělnická práva a osmi-hodinovou pracovní dobu. Po potlačení této stávkové v USA bylo pět jejich aktivistů zastřeleno. Sýkorová vypočetla, co přinesl obyčejným lidem první pokus o socialistický typ státu, který skončil majetkovým převratem v r. 1989, kdy většina lidí se dala přesvědčit, že po obnově kapitalismu se bude mít líp. Uvedla, že náš stát mezi roky 1948 až 1989 měl vyspělý průmysl, který vyráběl takřka vše, co náš stát potřeboval. Hodně průmyslového zboží vyvážel, včetně budování investičních celků v cizině. V zemědělství jsme byli soběstační ve všech potravinách vyráběných v mírném klimatickém zeměpisném pásmu. Zdravotnictví i školství bylo pro lidi zadarmo s úhradou státem. Československo mělo vysoké přebytky na zahraničních finančních trzích, nemohlo tím být ovládanou loutkou na finančních

(Dokončení na straně 5)

Občané naslouchají prvomájovým projevům.

Nahoře - Hovoří místopředseda ÚV KSČM a poslanec Václav Ort.
(foto Václav Žalud)

BRNĚNSKÉ RADNIČNÍ KOALICI VYSTAVÍ VE VOLBÁCH VYSVĚDČENÍ

1. MÁJ
středek práce, jara a mládeže

tržích. Přebytky mělo i na důchodovém účtu. Hospodařilo s rozvinutou vědecko-výzkumnou základnou s vysokou kvalitou práce.

Podle ústavy z r. 1960 měl každý občan právo na práci. To se v praxi dodržovalo až do převratu v r. 1989, kdy byl tento prý komunistický "přežitek" zrušen, protože lidé si vy-demonstrovali obnovu kapitalismu. Většina průmyslu, zemědělství, veřejných a sociálních služeb byla proto zprivatizována. Zavedeno bylo soukromé zdravotnictví i školství. Veřejný majetek, který vytvořili občané svojí prací, dostali do vlnu soukromí a někdy i zahraniční nabyvatelé. Stát se tím zbavil větší části odpovědnosti za zaměstnanost a optimální využití pracovního potenciálu svých občanů.

Střídající se vlády v ČR dokazují, že jednou vybojované pozitivní hodnoty lidského života a plody společné lidské práce tady nezůstávají navždy, pokud si je lidé nedokáží uchránit. Tak je to i se svobodou a nyní aktuálními podmínkami ukončení 2. světové války v Evropě, které stála na 50 milionů ztracených lidských životů. Skláňáme se před padlými vojáky Rudé armády, která osvobodila od fašismu většinu území Československa. Její odkaz nabádá řešit všechny spory především mírovým způsobem, bojovat proti násilí, vyvolávání agresí a vůči nasazování jednotek Armády ČR do bojů v cizině za zájmy cizího kapitálu a velmoci. Pro jejich potřeby se naši vojáci účastní v zahraniční akci, které hradí český finanční rozpočet. Současná brněnská koalice nepovažuje za potřebné vyjádřit důrazněji pocity vděčnosti našim osvoboditelům z fašistické a nacistické poroby. Mladým raději doporučuje věnovat se tématům života českých Němců a odsunu brněnských Němců do Rakouska na jaře 1945 - uvedla v hlavním projevu na prvomájovém shromáždění tří stovek občanů v Brně Sýkorová.

Situaci v Brně shrnul předseda městské organizace KSČM Martin Říha slovy: "Vše v Brně se zdá být podivné. Připomínka stého výročí založení Československé republiky zde bude stát daňové po-

Stánek KSM s literaturou.

(foto Václav Žalud)

platníky více než sto milionů korun! Realitu současnosti bych přiblížil takto: V brněnské dopravě vládne chaos. Zakázky firmám zadává město nekoordinovaně. V kultuře se nabízejí veřejnosti k duševnímu obohacení takové hry jako je kontroverzní 'Naše násilí, vaše násilí.' Radniční zakázky jsou mnohdy zpackané, jako rekonstrukce objektu památkově chráněné zastávky MHD v Údolní ulici. Vedení Městské části Brno-střed má na svém kontě předraženou přestavbu a pak nedostatečně využívanou Tržnici na Zelném trhu. Své byty město neopravuje v potřebném množství, jen v obvodu MČ Brna-střed je prázdných a neopravených už 580 bytů, zatímco před nedávnem jich byly jen čtyři stovky. Zdá se, že představitelé radnice Brna-střed neumějí rozumně pracovat. O nic lépe na tom není vedení brněnského magistrátu, které hospodaří v posledních letech s rozpočtem zvětšeným za rok asi o dvě miliardy korun - avšak občané to nikdy nevidí. Potýkají se např. s nedostatkem cenově dostupných bytů. V zadávání veřejných zakázek i ve stavebnictví panuje chaos. V opravovaných budovách Janáčkova divadla i městského kina Art našli dělníci zdraví škodlivý azbest - jak tento problém odstranit, projekt neřešil. Rekonstrukce bazénů říčních lázní

Riviéra měla špatně zadanou projektovou dokumentaci. Peníze z momentálně většího příjmového penězotoku utrácí město na zhotovení zaměrových studií jen tzv. do šuplíků a též k obdaření neziskových organizací. I na modely někdejšího Německého domu - bašty nacismu v Brně, na festivaly např. Meeting Brno s bratřením se se sudetskými Němci. Brněnští funkcionáři k tomu účelově upravují dějiny města i země tak, aby historie vyhovovala jejich okamžité potřebě."

Martin Říha připomněl, že letos na podzim budou komunální volby. Brňané v nich vystaví naplnění slibů radniční koalice vysvědčení. "Slibované novostavby sportovních stadiónů nejsou nikdy. Slibovaná transparentnost politiky současně vládnoucí koalice také vzala za své a v Brně citelně chybl! Své vystoupení zakončím volebním heslem KSCM: Brno patří nám všem." (vž)

O UDÁLOSTECH NA POČÁTKU JARA

Z otravy agenta obvinila britská naklonovaná Thatcherová Rusko a stejně tak USA, Německo, Francie. A začalo vystěhování ruských diplomatů a na oplátku západních diplomatů z Moskvy. Vrátila se studená válka. • Rusko nás obvinilo, že máme jed novičok u nás, prezident veřejně požádal naše vyzvědače o vyjádření. (3. 5. v TV Barandov uvedl, že výrobu jedu pro výzkum potvrdila jemu předaná zpráva.) Pro tento neobvyklý způsob obvinili prezidenta z velezrady Starostové a přidala se zasloužilá knihovnice z Vysočiny M. Němcová, která nemůže zapomenout, že ji prezident nepostavil do čela vlády. • Proti Babišovi a Zemanovi a na obranu veřejnoprávního učitele správného myšlení a jednání bylo několik demonstrací mládeže i malých školáků podle vzoru Mao Ce-Tungových kampaní proti štábům. • Český olympijský výbor si u skladatele Pavla Boka objednal novou verzi české hymny. Prý ta současná je příliš krátká a sportovci při vítězných výkonech si ji nemohou užít. Ohlasy byly okamžité. Sice i takové, že *Kde domov můj* si zpívají bezdomovci, jedni z vymožeností polistopadového režimu. Ale převážily názory, že na symboly států, mezi něž patří hymna, by se nemělo sahat. Tu původní píseň zpívali legionáři jako hymnu při veřejných shromážděních, vítání našich státníků v zahraničí, odbojáři před popra-

vou. Zarážející je, že stát vynaložil 600 tis. Kč a že si někdo pořádně namastil kapsu. Vrátil obnos Český olympijský výbor do státní pokladny a omluví se za tuto nepodařeninu, řečeno výrokem kontroverzního buzny, prof. Martina C. Putny? • Vyznamenal se opět supermediokrat Václav Moravec. Trapné při uvádění cdy Thálie, v plné nádheře k nedělnímu obědu 25. března 2018, kdy proti Rusku jen za sebe hovořili europoslanec Telíčka a arm. gen. Šedivý proti Kmoníčkoví, jehož prezident jmenoval za velvyslance v USA. Je škoda, že Babiš si do vlády nevzal Spurného z Respektu na vnitro, Hynka na spravedlnost, Hložánka na obranu, který jistě ví, že legionáři nebojovali proti Hitlerovi, jak řekla Šlechťová. A Takáče s Borkem za vrchní státní zástupce a Moravce nejméně za vicepremiéra. Vždyť oni vždy hovoří zasněžené a často lépe, než jimi pozvaní hosté v televizi. • Vynikající politické školení mužstva provedl u poslanců předseda Sněmovny reprezentantů USA se závěrem: Byli jsme s vámi 100 let a budeme s vámi dalších sto let - dodejme *Na věčné časy a nikdy jinak!* • Další vymoženost ukázal pořad 168 hodin 25. března - samoživitelky získávají potřebné finance prostitutí, jedna 12 tisíc za týden, což byla její mzda za měsíc v továrně. Před časem se tak vyjádřily vysokoškolačky k zaplacení bydlení, stravy, skript. **kj**

Na stranickém zasedání vystoupil J. V. Stalin naposledy na XIX. sjezdu VKS(b) a následujícím zasedání Ústředního výboru v říjnu 1952. V projevu J. V. Stalin poděkoval všem bratrským stranám a skupinám, které se se svými představiteli sjezdu zúčastnily nebo poslaly sjezdu pozdravná poselství. Zdůraznil jejich odhodlání podporovat VKS(b) v jejím boji za světlou budoucnost národů, v jejím boji proti válce a za zachování míru a tuto podporu potřebuje i nadále. Každá z nich je zároveň podporou lidu těchto stran a skupin v boji za zachování míru. Zájmy VKS(b) nejsou v rozporu se zájmy mírumilovných národů, ale splývají s nimi. Zájmy Sovětského svazu jsou neoddělitelné od věci míru na celém světě. Po dobytí moci v roce 1917 existovala jediná „úderná brigáda“ světového revolučního a dělnického hnutí a splnila jeho velké naděje rozdrčením německé a japonské tyranie. V současnosti se této „úderné brigádě“ snáze bojuje a práce je veselejší, poněvadž od Číny a Koreje až po Československo a Maďarsko se objevily nové „úderné brigády“ v podobě lidové demokratických zemí. Zvláštní pozornost věnoval J. V. Stalin komunistickým nebo dělnicko-rolnickým stranám, které dosud nejsou u moci. Nebude se jim pracovat tak těžko, jako ruským komunistům v carském období, poněvadž mají před sebou takové příklady boje a úspěchů, jaké jsou v SSSR a v lidové demokratických zemích. A buržoazie je jiná, podstatně se změnila, stala se reakčnější, ztratila spojení s lidem, a tím se oslabil. Prapor buržoazně demokratických svobod byl hozen přes palubu. A vyzval příslušníky komunistických a dělnických stran vykročit vpřed a vyzvednout tento prapor, chtějí-li shromáždit kolem sebe většinu lidu. A chtějí-li být vlastenci své země, být vedoucí silou národa, budou muset zvednout prapor národní nezávislosti a národní svrchovanosti. Všechny tyto okolnosti usnadní jejich práci, řekl J. V. Stalin v projevu několikrát doprovázen bouřlivým a dlouhotrvajícím potleskem.

Na rozdíl od předcházejících sjezdů zprávu ÚV o činnosti nepřednesl. Tento úkol převzal tajemník ÚV VKS(b) G. M. Malenkov. Předvedl obsáhlé hodnocení období, které uplynulo od posledního, XVIII. sjezdu strany v březnu 1939. Připomněl vítězství sovětského lidu v druhé světové válce a výsledky, jaké imperialisté neočekávali – odpadnutí řady zemí střední a jihovýchodní Evropy, vítězství čínského lidu, mocný rozmach národně osvobozeneckého hnutí, oslabení kapitalismu.

Poválečná léta byla lety velkých úspěchů v průmyslu, v dopravě a v zemědělství, ve všech oblastech vědy, kultury a umění, dalšího upevnění sovětského zřízení, upevnění morálně politické jednoty v sovětské společnosti a přátelství mezi národy SSSR. Stanovil úkoly strany v oblasti zahraniční politiky a vnitřní politiky. V kapitole Strana shrnul hlavní výsledky potvrzující správnost politiky strany s důrazem na jednotu stranických řad vybojované v boji proti nepřítelům leninismu, v němž měl rozhodující úlohu Stalin. Když upozornil na některé potíže a nedostatky, chyby a nezdravé jevy ve straně, uvedl úkoly strany k jejich odstranění a nápravě. **1)** Sebekritika a zejména kritika zdola se ještě zdaleka ne v plné míře a ve všech stranických organizacích staly hlavní metodou k odhalování a překonávání svých chyb a nedostatků. Úspěchy vyvolaly v řadách strany nálady samolibosti, šosácké pohodlnosti, bezstarostnosti i oslabení bdělosti, lajdáctví, vyzrazování stranického a státního tajemství. **2)** U části stranických, sovětských, hospodářských a jiných pracovníků je stranická a státní disciplína stále ještě slabá, někteří pracovníci utajují pravdu o špatném stavu věcí v podnicích a institucích jim podřízených, přikrašlují výsledky práce. Každé klamání strany a státu nelze posuzovat jinak než nejtěžší zločin proti straně. **3)** Neuspokojivě je v praxi uskutečňována poučka V. I. Lenina, že v organizační práci je hlavní správný výběr lidí a kontrola plnění. Někteří vedoucí pracovníci vybírají kádry ne podle kvalit, ale podle příbuzenských, přátelských nebo krajanských vztahů. Výběr a kontrola plnění se musí stát hlavním článkem řídicí práce ústředních i nižších stranických, sovětských i hospodářských organizací. **4)** V mnoha stranických organizacích se vyskytuje podceňování ideologické práce, která je vřadou povinností strany. Dosud se uchovaly zbytky buržoazní ideologie, zvenčí pronikají cizí názory, myšlenky a nálady. Část vedoucích kádrů nepracuje na zvyšování svého uvědomění, nedoplňuje své znalosti marxismu-leninismu, neobohacuje se historickou

zkušeností strany. ÚV strany již v tomto směru zasahoval k odhalení mravů a tradic cizích sovětským lidem, byly diskuse o filozofii, biologii, jazykovědě a politické ekonomii a sehrály důležitou úlohu v rozvoji vědy. S podceňováním ideologické práce je třeba skoncovat.

18. října 1952 promluvil J. V. Stalin na XIX. sjezdem (již KSSS) zvoleném Ústředním výboru. Účastník zasedání, spisovatel Konstantin Simonov, v knize *Očima mojej generácie* (časopis Znamia č. 3-4 z roku 1988 vydala Pravda Bratislava 1989) uvedl, že Stalin hovořil možná hodinu i déle, pevně, výhružně. Všichni strnuli, když napadl Molotova a Mikojana a obvinil je ze zbabělosti. Pak řekl, že je starý, že už není schopen vykonávat svěřenou práci jako dosud a prosí o uvolnění z funkce generálního tajemníka strany. Ale účastníci plně hlasitě volali, aby zůstal v čele strany. Tak se stalo, Stalin byl nadále v čele předsednictva a v sekretariátu ÚV spolu s ním Brežněv, Malenkov, Suslov, Chruščov, nikoliv Mikojan a Molotov. Někteří zahraniční autoři uvádějí, že Stalin odstraňoval své odpůrcy, ale i konstatují, zda neměl obavy z dalšího vývoje ve straně a ve státě.

A skutečně došlo k obratu s nedozírnými důsledky, když N. S. Chruščov na XX. sjezdu KSSS (1956) přednesl zprávu **O kultu osobnosti**, v níž byla uvedena záporná hodnocení Stalinova působení před válkou i za ní: represe, popravy, neschopnost řídit zemi v době války atd. Komunisté, občané v Sovětském svazu i ve světě se jen těžko vyrovnávali s tímto hodnocením Stalina. Kriticky se k němu vyjádřili maršálové SSSR, kteří naopak Stalinovo vedení země a armády ocenili. Čínští soudruzi už v roce 1956 zpochybnili totální odsouzení Stalina a v diskusích s vedením KSSS pokračovali i v 60. letech. V mezinárodním komunistickém hnutí postupně vedli diskuse přívrženci KSSS, KS Číny a Albánské strany práce se vzájemným obviňováním, kdo je větší revizionista při plnění závěrů XX. sjezdu KSSS. Postupně bylo vše, co připomínalo Stalina – názvy ulic, náměstí, sochy – odstraněno, i město Stalingrad přejmenováno na Volgograd. U nás odstránil jeho pomník na Letné, přestaly vycházet Stalinovy spisy, poslední 13. svazek vyšel v roce 1953. Plánované 14. - 16. vyšly anglicky a rusky, v ruském jsou i stati v pojetí N. S. Chruščova. U nás projevy a stati J. V. Stalina vyšly v Otázkách leninismu, projevy z války a po válce v samostatných publikacích v roce 1945 a 1949.

Na přelomu 80. a 90. let minulého století se ve vedení KSSS objevili M. S. Gorbačov jako generální tajemník, dále Jakovlev, Ševarnadze a Jelcin. KSSS byla zakázaná a Gorbačov neměl kde odevzdat členský průkaz. A prezidenti Ukrajiny a Ruska rozpustili Sovětský svaz. Oboje k velké radosti Západu. Nenašla se v plném rozsahu slova J. V. Stalina v projevu na plénu vedení strany v Moskvě 19. října 1928, že vítězství právě úchyly ve straně uvolní síly kapitalismu a zvýšílo by vyhlídky na znovuzřízení v zemi? (viz Otázky leninismu z roku 1948, s. 205). Je na místě vracet se k minulým hodnocením, najednou aktuálním.

NÁŠ ČTENÁŘ O. M. NA FACEBOOKU KOMENTUJE PŘEDCHOZÍ ČÁSTI SERIÁLU

Mensší korekce:

neměl by ten článek "Odešel veliký politik a státník II" být nazván raději "Odešel tyran a masový vrah II"? To doopravdy KSČM Brno oslavuje největší vrahy 20. století?

Na otázku jsem mu odpověděl:

Jako každý velký člověk, tvůrce dějin, má jistě obě stránky - dobrou i zlou. Akcent v článku je na tu dobrou, jeho zločiny jsme nejednou odsoudili. Nečekejte od nás, že při každém jeho výročí budeme vykřikovat jen o nich a upozadíme třeba jeho roli v industrializaci země, která byla základem pro vítězství ve VVV a našem osvobození. Stejně jako při překonávání feudálního zaostávání.

Při výročí např. TGM také nezdůrazňujeme jen zločiny, kterých se objektivně účastnil (*mlčel k nim - střelba i do dětí*), ale dějinnou úlohu při vzniku ČSR!

Dál naše polemika nepokračovala.

Jan Korbel

5. května 1818 - 14. března 1883 200. výročí narození, 135. výročí smrti

Narodil se v Trevíru v rodině justičního rady a předse-
dy trevírských advokátů, který byl u svých spoluobčanů
velmi vážen. Byl všestranně vzdělaný, měl rád klasicko-
u literaturu a filozofii, francouzské osvícence
Voltaire a Rousseaua, průkopníky humanismu. Přál
si liberální ústavu a parlamentní zastoupení v Prusku,
což očekával od pruského krále. Revoluční myšlenky
mu nebyly po chuti, ale u pruské vlády byl zapsán jako
podezřelá osoba, poněvadž v lednu roku 1834 na slavnosti literární
společnosti uctil francouzskou vlajku a zazpíval Marseillaisu.

Rodina Heinricha Marxe žila na slušné životní úrovni, manželce
Henriettě se v letech 1815-1826 narodili čtyři synové a pět dcer, Ka-
rel byl v pořadí třetí a byl nejstarším synem v rodině a byl nejmilej-
ším synem v rodině. Otec si přál, aby následoval jeho příklad a stal
se tím, čím on chtěl být: velkým právníkem a vědcem, obhájcem ro-
zumu a humanity. Karel Marx na tuto cestu nastoupil studiem na
gymnáziu v letech 1830-1835, studiem práv a filozofie v letech 1836-
1841 a získáním doktorátu filozofie za práci o rozdílu mezi Demo-
kritovou a Epikurovou přírodní filozofií. Právníckou praxi mu vláda
nedovolila. Je šikanován, je donucen měnit bydliště, střídavě Berlín,
Paříž, Brusel, Londýn. V roce 1843 se oženil s Jenny von Westpha-
len, jejíž otec Ludwig von Westphalen byl vládním radou, vysoce
vzdělaný a liberálně smýšlející člověk. Rodiče obou snoubenců se
často navštěvovali a ruka byla v rukávě bez problémů.

Postupně se narodilo 6 dětí, 3 z nich odešly ze světa brzy: synové
Edgard a Quido a dcera Franziska. Dcery se daly cestou revoluce,
aktivně působily v dělnickém hnutí. Ve francouzském to byla Jenny
(1844-1883), jejím manželem byl Charles Lonquet (1839-1903)
a Laura (1845-1911), jejím manželem byl Paul Lafarquet (1842-1911).
V anglickém hnutí to byla Eleanor (1855-1898), jejím manželem byl
socialista, lékař a spisovatel Edward Aveling (1849-1883). Při uvede-
ném počtu dětí se manželka Karla Marxe měla co otáčet vzhledem
k tomu, že se rodina stěhovala z místa na místo a financí se z Marxo-
vých novinových článků moc nedostávalo, vydatně přispíval Bedřich
Engels, nejbližší spolupracovník v hnutí.

V Marxově životě poté, kdy vláda mu pro jeho kritiku odepřela
akademickou dráhu, působil v několika celkem uzavřených obdo-
bích. V letech 1842-1843 píše do Rheinische Zeitung. Po zákazu
těchto novin v Paříži se v srpnu 1844 setkal s Bedřichem Engelsem
a postupně se oba zbavují idealistické minulosti a kladou základy
novému pojetí přírody, společnosti a člověka - marxismu.

V dalším období pokračuje již Marx spolu s Engelsem v zúčtová-
ní se svým minulým přístupem a oba svá stanoviska předkládají
v Manifestu komunistické strany (k jeho 170. výročí vydání viz Echo
č. 2/2018). V období po roce 1859 vyvrcholila usilovná a nepředsta-
vitelně obtížná snaha Karla Marxe shromáždit vše potřebné k vydá-
ní 1. dílu jeho nejdůležitějšího díla - Kapitálu (k jeho 150. výročí vy-
dání viz Echo č. 7-9/2017). Poslední období Marxova života bylo
naplněno úmrtím jeho manželky a i jeho posledním vydechnutím
a stručným, ale podstatným zhodnocením Marxova přínosu k cha-
rakteristice kapitalismu v podání Bedřicha Engelse (charakteristiku

těchto období Marxova života si čtenář přečetl loni -
viz Echo č. 9/2017).

Uvedu několik pokračovatelů v díle Karla Marxe.
Z německých to byli Josef Dietzgen (1828-1888), filo-
zof-samouk, který při povolání koželuha věnoval mno-
ho času studiu děl Marxe, s nímž si dopisoval a vydal
několik publikací: Podstata lidské práce hlavou (1869),
Exkurz socialisty do oblastí poznání (1887), Dopisy
o logice (1883-1884), Akvizit o logice (1895). Přes
kritické připomínky k jeho tvrzením ho V. I. Lenin po-
važoval za jednoho z nejlepších německých autorů
o filozofii. Franz Mehring (1846-1919) napsal: O historickém mate-
rialismu (1893), Život Karla Marxe (1918), Marx a Pařížská komuna
(1918), Marx a bolševismus (1918). August Bebel (1840-1913) vydal
Křesťanství a socialismus (1886), Žena a socialismus (1879). Z Fran-
couzů již zmíněný Paul Lafargue (1842-1911), zeť Karla Marxe, na-
psal Náboženství kapitálu (1887), Ekonomický determinismus
K. Marxe (1909), Pius IX. v ráji (1891), Americké trusty, jejich ekono-
mický, sociální a politický význam (1903), Problém poznání (1909),
Idealismus a materialismus v pojetí dějin (1895). Ital Antonio Labri-
ola (1843-1904) Památce Manifestu komunistické strany (1895),
O historickém materialismu (1896), Eseje o materialistickém pojetí
dějin I-IV. (1895-1903), Diskuse o socialismu a filozofii (1898). Bul-
har Dimitrij Blagojev (1856-1924) vydal Co je socialismus a jaké má
vyhlídky u nás (1891), Socialismus a dělnická otázka v Bulharsku
(1900), K dějinám socialismu v Bulharsku (1906), Oportunismus či
socialismus (1902), Dialektický materialismus a teorie poznání
(1903), Třídní boj nebo společná věc?, Základní otázky marxismu
(1909), K marxismu (1911). Georgij Valentinovič Plechanov (1856-
1918) Socialismus a politický boj (1883), Naše neshody (1884), O vý-
voji monistického názoru na dějiny (1894), Črty z dějin materialis-
mu (1896), K 60. výročí Hegelovy smrti (1891), K otázce úlohy
osobnosti v dějinách (1898). Úvahy G. V. Plechanova byly u nás vy-
dány a byly často uváděny při hodnocení politiků. Výňatky z některých
úvah uvedených autorů byly vydány ve sbornících.

Panuje shoda v tom, že V. I. Lenin byl největším pokračovatelem
Karla Marxe. Stačí uvést jeho spisy ekonomického charakteru: Vývoj
kapitalismu v Rusku (1896-1899, česky Spisy sv. 3), Kapitalismus
v zemědělství (1899, Spisy sv. 4), Agrární otázka a kritikové Marxe
(1901, Spisy sv. 5), Agrární program ruské sociální demokracie (1902,
Spisy sv. 6), Agrární program sociální demokracie v první ruské re-
voluci (1905-1907, Spisy sv. 12), Agrární otázka v Rusku ke konci XIX.
století (1908, Spisy sv. 15), Karel Marx (1914, Spisy sv. 21), Nové úda-
je o zákonech vývoje kapitalismu (1915, Spisy sv. 22), Imperialismus
jako nejvyšší stadium kapitalismu (1916, Spisy sv. 22), Ekonomika
a politika v epoše diktatury proletariátu (1919, Spisy sv. 30), Nová
ekonomická politika a úkoly politicko-osvětových pracovníků (1921,
Spisy sv. 33) atd. V. I. Lenin se často vracel k Marxovi a Engelsovi.
Např. v brožuře Historický osud učení Karla Marxe (1913, Spisy
sv. 18), Tři zdroje a tři součásti marxismu (1913, Spisy sv. 19), Mar-
xismus a revizionismus (1908, Spisy sv. 15), O některých zvláštnos-
tech historického vývoje marxismu (1910, Spisy sv. 17).

V občasnku Echo v roce 2014 byl seriál o člancích, statích i spi-
sech V. I. Lenina s odkazem na dnešní dobu.

73. výročí osvobození Bystrce

Osvobození Bystrce připomněl MíV KSČM pietní vzpomín-
kou a položením květin u pamětní desky na budově radnice
a u pomníku nadporučíka Marko Daniloviče Golubenka, který zemřel pět dní po
osvobození Bystrce zasažen střelou fašistického odstřelovače.

Při osvobozování Bystrce padlo dalších
73 rudoarmějců. Poklonit se památce pad-
lým přišel i atašé Generálního konzulátu
Ruské federace v Brně Artom Indyčenko.

Lubomír Mlejnek (text i foto)

Husák se vrací do dějin

To je název obsáhlého článku, který v Právu 11. ledna 2018 uveřejnil novinář a politik **Matěj Stropnický** (1983), v letech 2016-2017 předseda Strany zelených. Je věnován posouzení Macháčkova životopisu Gustáva Husáka. Konstatuje záslušnost zpracování a vydání této knihy. Za paradox považuje, že ani po tolika letech od Listopadu nejsou velké monografie o Šmeralovi, Gottwaldovi, Zápotockém, Novotném, Svobodovi, Slánském, Širokém, Dubčekom, Smrkovském, Kriegelovi, Jakešovi. (Od Slánského po Jakeše tomu tak je, před Listopadem vyšly životopisy Šmerala, Gottwalda a Novotného s obsáhlými články a projevy, které napsali a pronesli. Jakeš svou životní dráhu charakterizoval v publikaci Dva roky generálním tajemníkem a gen. Svoboda své životní osudy popsal ve vzpomínkovém vyprávění Cestami života. Ale Stropnický postrádá polistopadové hodnocení osobností minulého režimu z hlediska jejich záporného zločinného počínání, proto chválí práci Jiřího Křestana o Zdeňkovi Nejedlém.)

Když Stropnický uvedl počínání Gustáva Husáka před, za i po druhé světové válce, přechází ke kritice Macháčkovy knihy. Druhou její část považuje na nevkusnou obhajobu, ospravedlnění Husákovy působení ve vedení KSČ. Čtyři dny před zvolením do této funkce došlo k setkání Husáka s Brežněvem, na němž Husák přislíbil vnitrostranické čistky, které se dotkly statisíců straníků za příslib odchodu sovětských vojsk po dovršení procesu normalizace. S mukačevským problémem se Husák podle Štrougalových vzpomínek nikdy nevyrovnal. Podle Stropnického nevíme, jestli se Husák upsal se vším vsudy, zda byl zvolen do vedení KSČ díky tomu, že se upsal. Celá následná hra na chudáka Husáka, který musí neustále ustupovat Sověty tlačným konzervativcům v čele s Bilakem a v pozici „menšího zla“ setrvává v úřadech, hra, s níž Macháček pracuje, je hrou falešnou. Stropnický píše, že po zvolení prezidentem v roce 1975 Husák dostatečně posílil a nemusel se obávat o své pozice a naopak po smrti Brežněva je oslabeno sovětské vedení a s nástupem Gorbačova on sám vyhlašuje reformy a vznikly příležitosti k jejich provedení u nás. Ale Husák se k ničemu bez Moskvy neodhodlá a zdá se, že o tom ani neuvažuje.

Stropnický považuje dějiny Husákovy života v letech 1969-1989 do značné míry za dějiny Československa. Macháček nepopisuje politické procesy v 70. letech, o Chartě 77 píše na 5 řádcích, Anticharta jako by neexistovala, Husák v roce 1977 prožil podle Macháčka „těžké období“, kdy má půtku s jihočeským krajským tajemníkem a zemřela mu druhá žena. Tuto část knihy považuje Stropnický za nejslabší místo, nerozebral podíl Husáka na represáliích proti chartistům, není prý pozoruhodné, jak Husák cestou nahoru systematicky likviduje všechny nejslavnější tváře Pražského jara - Smrkovského, Dubčka, Černíka i Svobodu? Alespoň že výměně na prezidentském postu věnuje Macháček náležitou pozornost, i když nepřináší nic nového. Michala Macháčkoví se Husák proměňuje od počátku 70. let z živého, pevného, ambiciózního a bezohledného politika v událostmi vláčenou, smutnou postavu, jejíž motivací už dávno není ani spravedlivá společnost, a po federalizaci státu ani víc práv pro Slovensko, ale pouze setrvačnost a touha být stále u moci. Důležité je podle Stropnického nakonec hlavně to, že Husák se pozvolna i Macháčkovou zásluhou vrací do dějin, odkud měl být nejspíš vymazán nebo kde měla být jeho rozpornost nahrazena oněmi dioptrickými brýlemi. Nebyl jen senilním dědkem, kterému se všichni s obavami v zátylku léta smáli. Pokud je měřítkem politiky „být u toho“, byl Husák neúspěšnějším československým politikem komunistické éry, se vším, co s sebou nese. (O tom možno diskutovat, každý z „rudých“ prezidentů tak či onak účinkoval v situacích, kdy byli u moci: Gottwald v únoru 1948 a na IX. sjezdu KSČ, ale i procesy 50. let, gen. Svoboda v srpnu 1968. Správně ale Stropnický uvedl, že Husák jako jediný politik stál na vrcholu zároveň při zrodu i při pádu minulého režimu!)

Návrat prezidenta zapomnění

To je název obsáhlé recenze životopisu Gustáva Husáka od historika Michala Macháčka v Lidových novinách 20. - 21. ledna 2018. Její autor **Petr Zidek** ocenil širokou pramennou základnu, z níž Ma-

cháček vycházel: čerpal z 34 veřejných archivů i zahraničních, hovořil s více než 30 pamětníky, od Štrougala a Colotky až po jeho spoluvězně z 50. let i s členy rodiny. Seznam použité literatury zabírá 18 stran. Macháček investoval do své knihy neobyčejné množství času a péle. Zídkovi vadí rozvleklost a zahlcenost podružnostmi a jistá literární neobratnost. Zidek se kriticky vymezuje k charakteristice Husáka v Macháčkově podání. Příliš podléhá šarmu mladého kavárenského bolševika s vizáží amerického filmového herce a pozdějšího agilního organizátora protinacistického povstání.

Starý a pasivní Husák, který ztělesňuje normalizační režim se vším tím hnusem, který k němu patřil, je spíše na okraji autorovy pozornosti. 417 stran věnuje Macháček době před 17. dubnem 1969, kdy byl Husák zvolen do čela KSČ. Dvě desetiletí, kdy byl na vrcholu moci, jsou popisována a analyzována na pouhých 100 stranách. I kvalitativně je období 1969-1989 nejslabší částí knihy a část publika nepochybně zklamal, čtenář má dojem, že od strany 417 čte jinou knihu jiného autora.

První republika, slovenský stát, třetí republika, stalinismus, 60. léta - dozvíme se o všech těchto obdobích mnoho zajímavého. O normalizaci téměř nic, jakou roli hrál Husák v represii 2677 občanů odsouzených z politických důvodů, Charta 77 je zmíněna v jedné vedlejší větě, slavný Havlův dopis Husákovi z roku 1975 vůbec. Nevíme, jak Husák ovlivňoval postoj režimu k politické opozici. Macháček se soustředil na Husákovu postavu ve vedení KSČ, kde proti sobě stály dvě frakce: „umírnění“ (Husák, Štrougal, Colotka, Kempný, Korčák) a dogmatické „zdravé jádro“ (Bilak, Jakeš, Fojtík, Kapek), obklopené několika lavírujícími, např. Lenárt. Husákovi realisté nikdy neměli většinu a samotná pozice generálního tajemníka byla závislá na podpoře Sovětů. Proto se Husákovi nepodařilo prosadit své záměry a po smrti své druhé manželky Viery v říjnu 1977 se uchýlil k pasivitě, rezignovanosti a mechanickému přežívání.

Málo se dozvíme, jaké představy Husák vlastně měl. Chtěl snad reformovat hospodářství, a pokud ano, jak? Chtěl alespoň zčásti „amnestovat“ osmašedesátníky, vyhozené z partaje a z práce? Nic se nedozvíme o československé zahraniční politice normalizačního období a Macháček pouze sdělí, že Husák nerad jezdil na zahraniční návštěvy. Ale je prý evidentní, že prezident měl značný vliv na zahraniční politiku vůči členům sovětského bloku, Západu i „třetímu světu“ a nebyla jen mechanickým opakováním sovětských stanovisek. V knize není ani slovo o tom, že syn Ján byl v 80. letech velvyslancem ve Finsku a Jugoslávii.

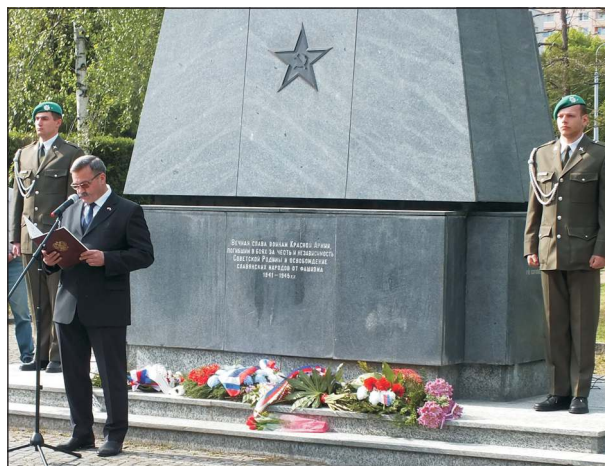
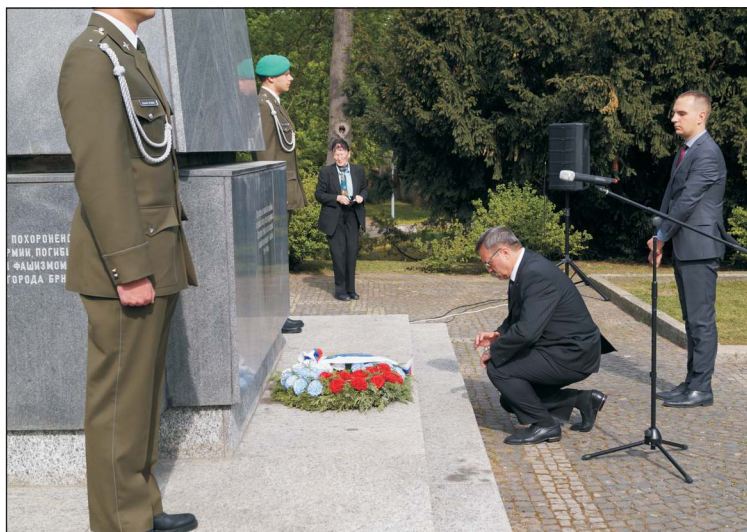
Zidek uvádí, že zatímco Husákovu využívání národních témat v 60. letech Macháček skvěle tematizuje, v dalším období je ponechává úplně stranou. Přitom jde o klíčovou otázku: probíhala normalizace na Slovensku jinak než v Čechách a ovlivnil to Husák osobně? A jak se lišilo jeho vnímání a hodnocení na Slovensku od Česka? Měl nadstandardní vztahy s tzv. federálními Slováky, kteří díky federalizaci získali lukrativní místa v ústřední správě? Macháčkova kniha o období normalizace víc otázek vzbuzuje, než řeší.

Za největší zásluhu Husáka zařazuje Macháček prosazení československé federace, která v konečném důsledku usnadnila rozdělení Československa na 2 samostatné státy, a z toho opět vysvítá přetrvávající odlišné hodnocení Husáka v Česku a na Slovensku, kde na jeho pohřeb přišli přední polistopadoví politici, což bylo v českých zemích nepředstavitelné. Zidek v závěru obsáhlé recenze knihy Michala Macháčka uvádí, že Husák byl jediným československým politikem, který zastával vysoké funkce v době nastolení i zhroucení socialistické diktatury a již tento fakt by z něj měl činit prvořadé téma výzkumu soudobých dějin. Na otázku, co nejdůležitějšího v našem prostoru Husák zanechal, Macháček odpovídá parafrází Pekařových slov na adresu Františka Josefa I. Tak jako za první republiky byli tehdejší Češi spíše dětmi habsburského panovníka než Masaryka či Palackého, tak jsme dnes stále více Husákovými než Havlovými dětmi. Svět, který Gustáv Husák ztělesňoval, stále ještě v české mentalitě přežívá. Prezidentské volby příští týden ukážou, zda je ještě při síle nebo již na ústupu.

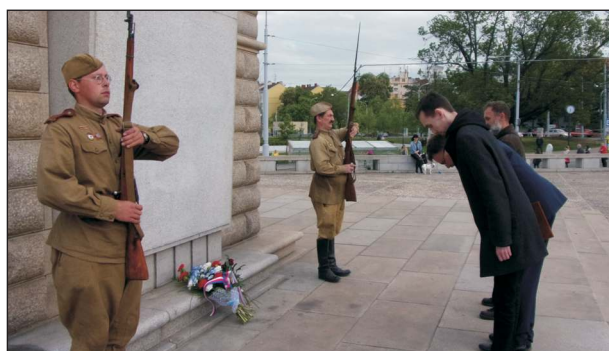
Už můžeme jen tušit, že podle výsledku prezidentských voleb se Zidek pravděpodobně domnívá, že je ještě při síle, ale kdoví, jak výsledky voleb podnájemníka na hrad hodnotí?

PŘIPOMĚLI JSME SI 73. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ BRNA RUĐOU ARMÁDOU

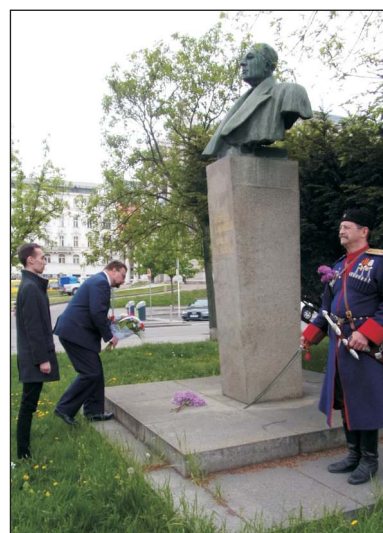
Pietní akt u pomníku RA v Králově Poli, na snímčích GK RF A. Budajev a atašé A. Indyčenko. Foto A. Franěk

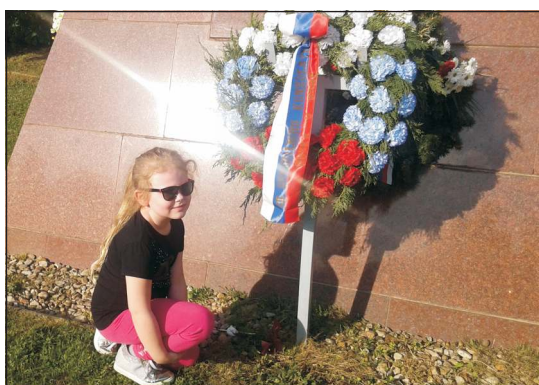
Na čestném pohřbišti na Ústředním hřbitově položili květiny k pomníkům umučených odbojářů a padlých osvoboditelů - vojáků Rudé armády a Rumunské královské armády zástupci GK RF, vlasteneckých organizací, Mě KSCM a občanů Brna.

Na Moravském náměstí u pomníku Rudé armády a u pomníku maršála R. J. Malinovského se poklonili brněnští zástupitelé KSCM.

Foto V. Žalud

V Kohoutovicích u pomníku letce RA V. S. Kašutina promluvila atašé GK RF v Brně Karina Sultanova. Zastupitelka KSCM H. Sýkorová poděkovala osvoboditelům i v Žebětíně. (V. Žalud)

Památku osvoboditelů utčili občané v Novém Lískovci a v Husovicích. Foto V. Žižková

❑ Každý týden v pátek vychází již pátý rok časopis Echo, jehož šéfredaktor Dalibor Balšínek v 12. čísle z 22. března 2018 uvádí, že se týdeník vykristalizoval v médium zastávající tradiční a konzervativní hodnoty. Tím vznikají problémy, poněvadž modernímu věku prý vévodí internacionalistický progresivismus. Podle distributorů tisku týdeníku Echo rostl loni prodaný náklad.

Echo z 22. března 2018 se věnuje prezidentským volbám v Ruské federaci a v Čínské lidové republice. Rusista a publicista Jan Machonin již titulkem článku „Putin vyhrál ve volbách, které nebyly“ dává najevo, jak volby ruského prezidenta posuzuje. Nelegitimitnost letošních voleb má svůj základ v roce 2013, kdy se Putin v rozporu s ústavou rozhodl potřetí usednout do prezidentského křesla. Tehdy se chytl i nám známé zaklínadlo „výklad ústavy“, jež se stalo synonymem pro cosi jako tichý státní převrat. Autor článku nepopírá, že Putin za uplynulé volební období své postavení ve společnosti upevnil. A přitom lidem nenabídl ekonomický dostatek, možnost podílet se na správě veřejných věcí a perspektivu života míru. Naopak na Rusko těžce dopadly sankce a ekonomická krize, obyvatelstvo je čím dál víc degradováno do role pasivního diváka, který dostal svůj skromný příděl chleba a především pověstné hry, které se ukazují jako daleko důležitější. Pro Putinovy voliče je důležitější než materiální dostatek to, že Rusko vstalo z kolena, je zase silné, je velmoc, která zachraňuje svět před terorismem, neohrožené čelí ukrajinským fašistům a nepřátelskému Západu. A nevádí, že je to postavené na lži, násilí a přetvářce. Machonin pak tvrdí, že došlo hrubě a primitivně k odstranění jediného reálného Putinova protikandidáta, Alexeje Navalného. Putin se jeho možného úspěchu opravdu obával. Po odmítnutí Navalného registrovat dokázal Putin přetavit energii ve velice funkční systém přísné kontroly volební účasti a podvodů. Pracovalo na tom 33 tisíc pozorovatelů v 85 pozorovatelských štábech po celém Rusku. Ředitelé továren, škol a úřadů a politrucci v armádě měli za úkol získat co nejvíc lidí k urnám. Miliony lidí z venkova a měst dostaly jako odměnu za to, že správně odvolí, výlet do okresního nebo dokonce do hlavního města s plnou penzí. Dá prý se tohle považovat za volby? Za něco inteligentnější a „jemnější“ tah považuje Machonin nasazení Ksenije Sobčakové jako fingovaného opozičního kandidáta, která od počátku byla nevolitelná. Její role ale neskončila. A lidé kolem Navalného – aktivních jsou jich desítky tisíc a sympatizantů statisíce, jsou ve státě, kde mají

dalších šest let kolektivně budovat šťastné zítřky, velký problém. Sobčaková a Navalnyj mají kardinálně odlišné vize, kam tuto probuzenou část populace vést. Sobčaková do zjištěné opozice s přistříženými křídélky, Navalnyj k občanské neposlušnosti, v níž by už ani nemusel hrát hlavní roli. A tak po volbách, které nebyly, je tento moment asi tím nejzajímavějším, jež stojí za to i nadále bedlivě sledovat.

❑ Naše veřejnoprávní televize přinášela zprávy o vítězství Putina ve volbách a pochopitelně se vyjadřovala odmítavě. Navalnyj, to by bylo to pravé ořechové. Citovala generálního tajemníka NATO, který znovu opakoval, co Rusko páchá: anexe části Gruzie, Krymu, Moldávie, ovlivňuje vývoj od Islandu po Blízký a Střední východ. Zapo-

STŘÍPKY OD KONKURENCE

mněl na úlohu světového čteníka. A poslankyně Langšádlová postrádá v Rusku svobodu a je tam kapitalismus 19. století, opomenula říct, jaký kapitalismus máme u nás. Ale spíš převládaly zprávy o vývoji na Slovensku, záběry z protestních demonstrací proti Ficově vládě. A neúspěšný kandidát na našeho prezidenta Fischer vešel do dějin prohlášením, že slovenský prezident jednal jako státník, když doporučil rekonstrukci Ficovy vlády nebo dokonce předčasné volby. Dalším vývojem však pochopil, že by se situace mohla obrátit i proti němu, a když první návrh na složení vlády odmítl, druhý návrh akceptoval a jmenoval 22. března 2018 novou vládu, aby se mohla ucházet o důvěru v nejvyšším zákonodárném sboru Slovenska.

❑ Echo č. 12 z 22. března 2018 se v článku Martina Hály věnuje i prezidentským volbám v Číně. Zrušení limitu 2 funkčních období pro čínského prezidenta na zasedání Všečínského shromáždění lidových zástupců (VSLZ) vyvolalo značný rozruch v médiích. Spolu s dalšími změnami v čínské ústavě dojde k razantní proměně politického systému. Ale role čínského prezidenta je jakýmsi přívěskem na dvou podstatných funkcích generálního tajemníka a předsedy vojenské komise, přičemž zásadní je funkce generálního tajemníka. Všechny tři pozice zastává od 90. let jedna a táž osoba, což směrem do zahraničí kamufluje diplomaticky skutečnost, že je i prezidentem. Když ČSSD a KSČM vysílají své představitele na „setkání politických stran“ organizovanou Mezinárodním oddělením ÚV KS Číny – byla v Bukurešti a v Pekingu – na straně čínských představitelů není jen další politická strana, ale

i stát. To je podle Hály klíčem k porozumění současným změnám v čínské ústavě, postupně schvalovaným na zasedání VSLZ. Jednou takovou změnou je zanesení „Si Ťin-pchingova myšlení o socialismu s čínskými rysy v Nové epoše“ přímo do ústavy. Stejná klauzule byla na 19. sjezdu strany v říjnu 2017 vložena do stanov strany. Zařazení Siho politiky – i jeho osoby – do ústavy současně demonstruje, jak tento nejvyšší zákon státu začíná v Číně splývat se stranickými stanovami. A do ústavy se vrátí též vedoucí úloha strany, vyřazená z textu v roce 1982. Otec čínských reforem Teng Siao-pching usiloval o částečné oddělení vládnoucí strany od státu proti možnému zneužití moci v systému vlády jedné strany. Pojistkou mělo být takzvané kolektivní vedení a rotace kádrů. Šlo o to, aby se moc nesoustředila v rukou jedné konkrétní osoby, s čímž měla Čína od dob Mao Ce-tunga tragické zkušenosti. Ústavní změny pod taktovkou Si Ťin-pchinga oba základní Tengovy principy – kolektivní vedení a odluku strany od státu – demontují. Současně s ústavními změnami dochází k tiché demontáži Tengova politického systému v rámci „prohlubování reformy strany a státních institucí“, schváleného na 3. plénu ÚV KS Číny před zasedáním VSLZ. Podle komuniké z pléna ÚV „prvořadým cílem prohlubování reformy strany a státu je posílení vedení KS Číny ve všech oblastech“.

❑ Jiří Peňás o několik stránek Echa dále uvádí fotografii Miroslava Kalouska, kterou mluvíci prezidenta Jiří Ověčáček uveřejnil na sociální síti. Jako asi 14letý, stojí Kalousek na pódiu, recituje v planě světlé košili, v neforemných kalhotách a sešlapaných botách. A Peňás dodává, že své řečnické schopnosti prokazoval už jako pionýr. (Mohl předpokládat, jakým řečníkem bude po vstupu do politiky a do poslaneckého působení? Jen krajanům vděčí za poslanectví po říjnových volbách a v projektu Antizeman, Antibabiš, v odmítání výsledků voleb prezidentů v Ruské federaci a v lidové Číně. Co by si bez něho počali v Demokratickém bloku a my, posluchači veřejnoprávního „učitele“ hodnocení dění u nás a ve světě?) kj

73. zastavení jara

MĚV KSČM v Brně ve spolupráci s Klubem zastupitelů KSČM srdečně zvou na hudebně literární pásmo „73. zastavení jara“.

Účinkují: Josef Bouda a Radek Werner • Táňa Soto Janošová • Ljubov Vondroušková • Kubáňští kozáci • Marie Veselá • Adriana a Kristýna Lehutová •

Pátek 25. května 2018 od 16 hodin v Klubu zastupitelů Brno, Mečová 5.

SVATOBOŘICE

Jde o název knihy, kterou sestavil a vydal Jan Kux, který se v zde místě před sedmdesáti lety narodil a čtyři desetiletí se věnuje událostem, které se v jeho rodném místě staly zejména v druhé světové válce, v době nacistické okupace Čech, Moravy a Slezska.

1. kapitola Jan Kux zaměřil na historii tábora v rodné obci od první světové války do roku 1942, a to v obdobích let 1914-1920, 1920-1938, 1938-1939 a 1938 do července 1942. Jde o charakteristiku vzniku kolonie baráků, do nichž byli ubytováni Ukrajinci a ukrajinští Rusíni, kteří se po válce vraceli domů. Poté tu byli ubytováni uprchlíci ze Slovenska, kteří postupně odjížděli za prací do USA. Ministerstvo vnitra v dubnu 1920 potvrdilo svým rozhodnutím existenci tohoto tábora jako místa jejich přípravy po všech stránkách, hlavně prohlídky a zdravotního ošetření. Šlo o desítky i stovky osob. Po Mnichovu 1938 sem přicházeli uprchlíci z našeho pohraničí a jejich počty se pohybovaly ve stovkách osob. Zůstali zestárlí, nemocní a práce neschopní.

2. kapitola věnuje Jan Kux vzniku a existenci internačního tábora ve Svatobořicích od jeho vzniku 17. září 1942 do jeho konce 12. dubna 1945. Vznikl internační tábor pro manželky, rodiče, sourozence osob české národnosti, které za války uprchly do zahraničí. O jejich zatčení a umístění do tábora rozhodovaly úřadovny gestapa v Praze nebo v Brně. Jan Kux seznamuje čtenáře se situací, která v táboře panovala a kterou uvěznění prožívali. Strážní službu konali protektorátní četníci a jejich počet se pohyboval od 68 do 100 mužů, ubytovaných přímo v táboře a podléhajících Zemskému četnickému velitelství v Brně. Bezprostředně jim velel důstojník německého četnictva, z nichž někteří se chovali na úrovni gestapáků, svědčí o tom vzpomínky přeživších internovaných v táboře. Jan Kux píše o tom, jak vypadala v táboře hygiena a zdraví vězňů, pracovní povinnost, základy, např. styk mezi muži a ženami, jak tu žili zidě, děti, jaká tu byla kultura, osudy těch, kteří byli přemístěni jinam, např. do policejního vězení na Veveří a Kounicových kolejí v Brně. A konečně konec intervence 12. dubna 1945 a osvobození Svatobořic 19. dubna 1945.

V další rozsáhlé části knihy se čtenář dozvídá o odboji na Kyjovsku v letech 1939-1945 se zaměřením zejména na pomoc svatobořickým internovaným, o charakteristice politické situace podle hlášené četnické stanice Svatobořice v letech 1942-1945 a o další historii

tábora po válce. Vzpomínky smutné, ale i vítězné dokreslují představy o utrpení, které internovaní prožili. Cenné jsou i údaje uveřejněné v poznámkách i o kartotéce vězňů tábora v Moravském zemském muzeu v Brně, pochopitelně neúplně tak, jak bývá v jiných takových případech. Představu o táboře doplňuje obrazová příloha.

Od roku 1914 do roku 1950 prošlo různými zařízeními a lágry na tomto černém místě u Svatobořic až 200 tisíc osob 11 národností!! V Evropě byl jediným tohoto typu akce Emigranten, kde byli vězňové příbuzní vojáků bojujících na válečných frontách proti nacistům.

Jan Kux na text knihy z minulých let navazuje III. částí (kapitola), v níž převažují vzpomínky internovaných, dále historie jejich setkávání, neznámá kapitola o odboji v letech 1943-1945 na Slovácku - Křesťanská komuna, seznam oceněných občanů Svatobořic za pomoc internovaným od ÚV Českého svazu bojovníků za svobodu i seznam letců, jejichž rodiny byly v táboře internovány. Je otřesné číst o působení policejního lékaře SS, jímž byl MUDr. Friedrich Pilny (29. 6. 1912 - 21. 5. 1945), kdy byl na zasedání mimořádného lidového soudu v roce 1945 odsouzen k trestu smrti. Jeho fotografie je uveřejněna v příloze s dalšími káty našeho národa. MUDr. Walter Marquort, kriminální rada Otto Koslowski, Antonín Mondorf, Kurt Leischke, Karel Wochian, kteří působili zejména při výsleších odbojářů. Po válce byli odsouzeni a popraveni. Ale fotografiemi jsou připomenuti i stateční hrdinové, pplk. Jan Kašík, zástupce velitele ilegální organizace Vela, generál in memoriam Josef Svatoň, působící s gen. Lužou v Obráně národa, vedoucí ilegální studentské organizace Josef Kůžela a studující Jiří Šperl - všichni se stali oběťmi nacistických vražd. A především jsou v knize osobnosti projektu památníku ve Svatobořicích - autor knihy JUDr. Jan Kux (1948), hlavní investor ing. Josef Kouřil (1954) a předseda Oblastní organizace Českého svazu bojovníků za svobodu v Kyjově ing. Miroslav Běťák (1946).

PhDr. Karel Janiš a PaedDr. Jitka Gruntová v doslovu vysoce ocenili přípravu a vydání publikace Jana Kuxe vzhledem k velkému množství charakteristik internačního tábora ve Svatobořicích i k médiím, která se této problematice nevěnují. Vždyť v mnoha médiích začínají dějiny českého národa rokem 1945 a odsunem Němců. Na zvěrstva nacistů u nás jim nezbyvá čas.

Popřejme Janu Kuxovi mnoho pevného zdraví a času v bádání o naší minulosti na podkladě faktů. **Karel Janiš**

O JEDNOM Z NAŠICH OSVOBODITELŮ

Jde o pilota Viktora Sergejeviče Kašutina, který byl sestřelen protivzdušnou obranou nacistů nad Kohoutovicemi. Od jeho sestry Niny se podařilo získat údaje o jeho životě a o bojovém nasazení na sovětsko-německé frontě.

V. S. Kašutin se narodil 12. února 1924 v Serpuchově. Od mládí se zajímal o letectví a stal se členem plachtařského klubu. Jako 16letý se pro propuknutí války přihlásil na frontu, ale komise ho neodvedla. Dobrovolně se přihlásil do Serpuchovské letecké školy, kterou absolvoval v roce 1942. Na frontu přišel V. S. Kašutin jako stíhač v sestavě 486. stíhacího pluku 279. letecké divize. Pluk byl nasazen do Jassko-kišiněvské operace Rudé armády v srpnu 1944 v Moldávii a ve východním Rumunsku. Za odvahy a smělost v bojích byl vyznamenán Řádem rudého praporu. V návrhu na vyznamenání bylo uvedeno, že odvedl úspěšnou bojovou práci na letadle Lavočkin-5 při likvidaci uskupení protivníka. Uskutečnil 35 úspěšných bojových letů, zúčastnil se čtyř skupinových útočných bojů proti vojskům a technice nepřítele. Střetl se úspěšně s osmi letouny Messerschmitt-109 a smělym manévrem a palbou jim nedovolil přiblížit se k veliteli letu. Vyznamenání obdržel 8 dnů po svých 21. narozeninách. Pluk se zúčastnil bojů v rámci 2. ukrajinského frontu přes Bělehrad, Debrecín, Vídeň, Bratislavu k Brnu. V březnu 1945 navštívil domov a pro maminku připravil dárek - zimní leteckou helmu plnou čokolád. Sestra na něj vzpomíná jako na dva metry vysokého, energického a veselého s kupou blond vlasů. Za měsíc byl neznámý. V boji namířil své letadlo doprostřed vojsk nepřítele.

Jeho bojový druh Alexij Děrbinskij popsal tragickou událost v dopise jeho matce. 25. dubna dostali úkol doprovodit bitevníky na linii fronty. Viktor byl stále s nimi do přiletu k cíli a začali svou práci proti vojsku nepřítele. Viktorovo letadlo útočilo střemhlav při silné protiletadlové palbě. Bylo to ve výšce 1200 metrů nad zemí a Viktor

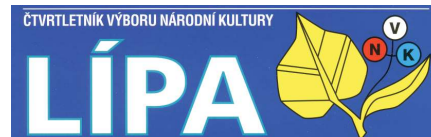
zahynul. Když odlétali, Viktor již nebyl a při posledních letech Viktora mstili. Trosky letadla i tělo mrtvého letce nalezl po ústupu Němců kohoutovický občan Povolný. Doklady letce byly odevzdány na velitelství Rudé armády v Brně. Vojáci R. J. Malinovského poprosili občany o vybudování hrobu, o který se budou starat. Na místě pádu letadla postavili kohoutovičtí občané pomník. Tělo pilota bylo exhumováno a uloženo na Ústředním hřbitově.

Rodina žila v naději, že se Viktor vrátí domů. Až v 70. letech cestovala skupina bývalých průzkumníků letectva Rudé armády po místech bojů. Jedna z nich byla Anna Gončarova, které v Kohoutovicích občané ukázali pomníček zatím neznámého letce. K identifikaci napomohlo křídlo letadla, které si tenkrát mladý František Obrovský odnesl domů v naději, že je předá sovětským vojákům. Zachovalo se na něm číslo stroje, podle kterého bylo zjištěno, že letcem je podporučík Viktor Sergejevič Kašutin ze Serpuchova u Moskvy. V roce 1975 přijeli se starou matkou do Brna, navštívili čestné pohřebiště Rudé armády na Ústředním hřbitově a pomník v Kohoutovicích. Tak po 30 letech poznala matka letce Fedosija Ivanovna Kašutina pravdu o smrti svého syna. Dcera Nina úmrtní oznámení před ní zatajila.

Loni navštívila početná delegace účastníků zájezdu po stopách bojů Rudé armády a památníků i Kohoutovic a učitel letce V. S. Kašutina za přítomnosti členů zastupitelstev, veteránů války i učitelů a studentů z Moskvy. Po návratu domů požádali gubernátora Moskevské oblasti o zvěčnění památky Kašutina v Serpuchovu. Pamětní deska mu byla letos odhalena na budově školy, kterou navštěvoval, místostarostkou města a synovcem Kašutina Viktorem Komissarovem.

Příspěvek o životě a bojích jednoho z osvoboditelů Brna je výtahem z rozsáhlého materiálu. Zpracoval jej S. Jiří Miča, zabývající se problematikou osvobození Kohoutovic. Máme jeho zásluhou mnoho informací, zřejmě se nevyskytujících v jiných měst. částech Brna. **kj**

CO NOVÉHO PŘINÁŠÍ ČTVRTLETNÍK VNK LÍPA

Ve 4. čísle z roku 2017 nejprve šéfredaktor časopisu Jan Poláček konstatuje, že rok 2017 byl pro tvůrce periodika rok přelomový a úspěšný, poněvadž se podařilo situaci po rozvratu v roce 2016 stabilizovat. Již v závěru roku 2015 se nově zvolené vedení VNK pokusilo přejmenovat VNK na Výbor českých a slovenských národních kultur, rozpustit redakční radu Lípy a odejít měl on z funkce šéfredaktora. Většina přítomných tyto návrhy odmítla. Jan Poláček poděkoval všem za věrnost Lípě a další existenci Výboru národní kultury.

Několik statí je věnováno obraně historické pravdy, objektivnímu hodnocení minulosti. 99. výročí vzniku naší republiky se věnuje Marie Neudorfová. Lenka Procházková uvažuje nad pojmem vlast. Petr Žantovský vzpomíná 25. výročí jednání Václava Klause a Vladimíra Mečiara v brněnské vile Tugendhat, na němž definitivně stvrdili rozchod, zánik stávajícího státního útvaru a vznik dvou nových. Stanislava Kučerová reaguje na polistopadové proudy pohrdavého a nenávistného znevažování našich národních dějin a naší národní kultury, které chrlí většina tisku i televizních kanálů. Jako příklad tohoto mediálně šířeného špinění, pomlouvání a tupení naší minulosti připomíná objemnou knížku „Češi v dějinách nové doby (1848-1939)“, která vyšla v roce 1991 od autorů pod pseudonymem Podiven, což bylo jméno sluhyně Václava. Autory byli Petr Příhoda, Milan Otáhal a kupodivu i Petr Pithart (k těmto autorům uvádím, že již nežijící Petr Příhoda byl dlouholetým redaktorem Katolického týdeníku, Milan Otáhal k některým myšlenkám v knize měl výhrady, ale spoluautoři je prosadili, a Petr Pithart byl v letech 1996-2010 předsedou nebo místopředsedou Senátu Parlamentu České republiky, byl po prezidentovi republiky druhým nejvyšším ústavním představitelem státu a takto šířil nenávist k naší minulosti. Dodnes nespokl a nesmířil se s tím, že nebyl u jednání o rozpadu federace a nemohl rozhodovat o naší budoucnosti. Vandroval členstvím v několika politických stranách a skončil, kde jinde, v KDU-ČSL.

Této postavě věnuje pozornost v Lípě Stanislava Kučerová, když se nestyděl prohlásit, že je „Sudetský Čech“ a že i Šumava a Brno jsou v politickém smyslu Sudety a táže se, jaký program může mít tento sudetský Čech? Spojit se s Bavorskem? A co ještě kromě Šumavy a Brna pan Bělobrádek odevzdá sudetským Němcům, protože to jsou, podle něho, také Sudety? Nemá to být ostatně vlastně celá ČR, aby se zavděčil agresivně expanzivní politice některých militantních sousedů? Když nyní jsou Bělobrádek, Herman i Marksová-Engelsová, jak se trefně vyjadřuje senátor Kubera, bez práce a ujíždí jim vlak příští vlády, do níž odmítli kvůli stíhanému Babišovi vstoupit, mohli by se ucházet o zaměstnání u firmy Bernd Posselt za naši minimální mzdu, když ji další naši Demokraté odmítají zvýšit, aby nerostly mandatorní výdaje, aby jim neubylo. Ostatně už Herman se uřekl a honem se omlouval, že k Německu patříme jen ekonomicky. Už prezident Beneš před užíváním slova Sudety varoval.

Přehlédnout a nepřechíst si články věnované Rusku by byla velká škoda. Jožo Ráž řekl, že se bojí Ameriky, Rusů ne. Rusko považuje za jistotu a vypořádal se s pokusem šířit strach z Ruské federace na Bakalově SVDT. Martin Veselovský návodně kontroval, zda nepovažuje Rusko za hrozbu, což je v Česku dost aktuální. Ráž považuje Rusko za záruku toho, že tady máme ještě nějaký pokoj a mír, protože Rusko je dobře vyzbrojené a drží relativně stabilní situaci tady okolo a v pozadí je také Čína coby faktor rovnováhy. Vystudovaný psycholog v rámci turné kapely Elán projezdil Rusko i Ameriku a v Rusko možno s řidičem autobusu povídat si o filozofii, o básnících, o všem, v Americe o ničem, jenom

o Coca Cole a hamburgerech. Veselovského několikrát zcela vyhodil z konceptu a přiměl k mlčenlivému přemýšlení nad reakcí například konstatováním, že má světový názor velice podobný tomu, jaký hlásají komunisté nebo křesťanská víra, které jsou velice kompatibilní. A nechápajícím Veselovskému vysvětlil, že v podstatě hlásají to samé – každému podle zásluh a nepídit se za materiálními hodnotami, za bohatstvím. A Veselovského – mladšího než je kariéra Elánu – zaskočil svými názory na předlistopadovou éru, že se mu v ní nežilo tak špatně, dělal si, co chtěl, neměl žádný problém, že by nebyl svobodný. Jen maličkosti byly to, co si přisvojili prominenti tehdejšího režimu oproti tomu, co nakradli dnešní papaláši. Ráž věří, že komunismus je ideologicky a prakticky správnější režim, jenomže lidé to neunesli, lidé to nedokázali, protože jsou blbí, což to je celé. Kapitalismus je cesta do pekla, protože to je jen honba za ziskem. Před rokem 89 se podle Ráže žilo relativně dobře a dnes se mu žije nic moc. Pesimisticky řekl, že svět se bortí, všechno je horší, daně jsou větší, je víc předpisů, ceny jsou vyšší, všechno jede špatně, směřujeme k válce, ale kapela Elán je stejná.

(Martin Veselovský není ve znalostech filozofie na potřebné úrovni. Mohla by ho v ní zorientovat Daniela Drtinová, která před časem sdělila, že je věřící katoličkou. Oba nás před časem ve veřejnoprávní televizi „učili“ hodnotit dění u nás i ve světě. Nyní jsou pod křídly Bakalovy televize a mají po starosti. Ale neuškodí jim občas taková lekce, jakou Veselovský obdržel od Ráže.)

Vincent Pribula se domnívá, že začíná varianta přímého vojenského střetu mezi USA a zeměmi NATO s Ruskou federací. Pokračuje plán rozdělit zdroje Ruska, doladit poslední obraz světové krutovlády v Rusku a pak budou všichni souhlasit s vraždou ruského prezidenta Putina nejlépe tak, jako Saddáma Husajna a Muammara Kaddáfího. Kdo pamatuje na záběry Clintonové a Albrightové, jak dámy jásalý nad umučeným prezidentem, udělá si obraz o kvalitě osobnosti kandidáta hlavy USA!! Rusko není Libye a Putin je Rus a Slovan. Evropské elity nejsou schopny vyřešit problémy vlastních lidí, nejsou schopny jednat o ničem jiném než o vlastním prospěchu. Tento spolek elitářů má svého vůdce v zámoří, pro něhož – světového četníka – neplatí žádná pravidla, určuje je sám a stejně tak určuje nepřítele. Války ve jménu svobody jsou největším pokrytectvím mocenských ekonomických elit. Nejde o žádná lidská práva a o demokracii. Veškeré novodobé vraždění mají na svědomí USA, Francie, Anglie, Itálie. Plánů je mnoho, klíčové jsou hranice Ruska a zážeh v Evropě. Osvědčená taktika z historie! V rámci strategie musejí i slovanské národy chtít zničit Rusko. Plán rozšiřování NATO se ukazuje jasně stejně jako instalace Čecha, generála Pavla, do vysoké funkce NATO, Donalda Tuska, Poláka, do EU. Neustálé obklíčování Ruska paktem NATO co nejvíce k hranicím, vojenské manévry. Z toho dříve či později musí eskalovat střet, válka mezi Ruskem a NATO je nastartovaná a téměř nevyhnutelná.

Autor článku uvádí možné následky použití jaderných zbraní – okamžitě 69 až 100 milionů lidí, do 15 minut radiací a spadu 300 až 400 milionů, do půl roku 800 milionů za souhrn všech devastujících následků zničení základních zdrojů života. Jsou tu i dvě recenze publikací o Putinovi, článek o Trumpovi, o vojenských provokacích USA a Jižní Koreje proti KLDR. Několik článků je věnována počínání Andreje Babiše.

I v tomto čísle čtvrtletníku VNK Lípa jde o články, s nimiž by měla být seznámena širší veřejnost. V pravicově zaměřených médiích o existenci Lípy neslyšíme nic.

Karel Janiš

brněnská kulturní scéna v květnu a červnu

Balet národního divadla Brno v Redutě premiéruje (23. V.) na Mozartovu hudbu choreografie tří umělců. Carolyni Isach Cogollos, rodačky z Valencie, působící mimo jiné v Zemském divadle v Linci, Dana Dancu jehož brněnské publikum zná z inscenace Kontrasty a Uladzimira Ivanoua, účastníka brněnského lednového Choreografického ateliéru 2017/2018. Inscenace příznačně nazvaná Amadeus MozArt je založena na imaginaci mladých tvůrců už vzhledem k tomu, že prostor divadla Reduta je příliš malý pro klasický balet, ale ne pro experimentální projekty a choreografické kreace. Premiéra zahájí Taneční festival k oslavám 100 let vzniku samostatného Československa, nazvaný Dance Brno 100. Představí se taneční soubory nástupnických republik Habsburské monarchie. Polský národní balet Varšava uvede (26. V.) Chopiniana a Bolero ve zpracování věhlasných choreografů Michaila Fokina a Krzysztofa Pastora, Balet SND Bratislava přijede (29. V.) s národním pokladem - Slovenskými tanci v choreografii Natalie Horečné, Volksoper Wien - Vídeňský státní balet přiveze (3. VI.) Prokofjevovu Popelku v choreografii Thierry Malandaina, zakladatele souboru Malandain Ballet Biarritz, oceněného Francouzským sdružením profesionálních kritiků jako Nejlepší soubor roku 2017, Slovinský národní balet Ljubljana uvede (7. VI.) Doctora Zhivago v choreografii našemu publiku dobře známého jednoho z bratrů Bubeníčků - Jiřího. Mohli bychom dál hromadit superlativy o (11. VI.) chorvatském souboru, (16. VI.) maďarském souboru a (9. VI.) Baletu ND Praha.

Činohra Mahenova divadla reprizuje (24. V., 17. VI.) absurdní komedii Sébastiena Thierryho Kdo je pan Schmitt. Autor, písař herec, dvojnásobný držitel Moliérových cen za hru Indická banka jako nejlepší komedii roku 2009 a nejlepší herecký výkon ve vedlejší roli, vede komediální břit na hranici hororu, jak přiznala režisérka Jana Kališová. Nebudeme prozrazovat zápletku s absurdní výměnou identity, ale pointou jsou otázky smyslu bytí. Hra založená na bravurním textu, herecké estrádě mimiky a gest i radosti z divadelní práce má šanci stát se nejuspěšnější inscenací roku.

Městské divadlo premiéruje (17. VI.) na Letní scéně Biskupského dvora Moravského zemského muzea Tři mušketýry. Autor Alexandre Dumas starší psal svá v dnešní terminologii seriálově pokračující díla ve spolupráci s profesorem historie Augustem Maquetem. Napřed si autoři ověřovali čtenářský zájem v pařížském deníku Le Siècle - Století, kde roku 1844 Tři mušketýři vycházeli na pokračování jako román-fejeton. Zájem byl enormní, tak následovaly další díly. Předlohou jim byly fiktivní d'Artagnanovy paměti francouzského spisovatele 17. století de Sandrase. V životě jak známo je vše složitější a Charles de Batz - Castelmore, hrabě d'Artagnan, byl skutečně Gaskoňec, neznámo kdy narozen, ve službách Ludvíka XIV. padl ve Francouzsko - Nizozemské válce. Následoval tak svého otce, velitele osobní stráže krále Jindřicha IV. padlého při ochraně králova života. Před Maastrichtem uplatnil Sébastien de Vauban poprvé své umění stavitele i dobyvatele bastionových pevností. Bastionové pevnosti včetně našeho Špilberku ho přežily do 19. století, ale dobývání klikatými zákopy, v noci kopanými směrem k pevnosti, byla stejně krvavá záležitost jako zákopová válka roku 1914 - 1918. Doplatil na to i d'Artagnan. Při obléhání Maastrichtu roku 1673 mu střela z muškety rozervalo hrdlo a nestal se tak maršálem Francie, jak tvrdí román. Tím se stal roku 1709 jiný hrabě d'Artagnan - Pierre de Montesquiou. Dumas a Maquete složili d'Artagnana ze dvou historických postav, což platí i pro ostatní mušketéry a neubírá nic popularitě knih autorské dvojice. Totéž lze přát inscenátorům hudební komedie režiséru Igoru Ondříčkovi a autoru hudby Davidu Rotterovi, který bude mít relativně jednoduchou práci. Textová předloha je z pera Vítězslava Nezvala a jeho verše zvoní. Vzdušnou čarou nedaleko centra, na zahradě svých rodičů v Žabovřeskách, psal básník po zimním hýření v Praze od května do podzimu, vzdálen všem radovánkám, své verše tak přirozeně jako dýchal.

Buranteatr premiéroval (28. IV.) v režii Romana Groszmana hru Výslech zahájen Garyho Mitchella. Autor, rodák ze severního Belfastu, je na rozdíl od severoirských dramatiků protestant. Protestanti jsou i jeho hrdinové, o nichž píše pro rádio, televizi, film a divadlo. Po premiéře hry Síla zvyku žije s rodinou v utajení někde v

Severním Irsku. Teroristická skupina zobrazená ve hře mu vyhrožovala smrtí. Je ověnčen Irskou národní cenou za nejlepší hru, novou hru roku, vítězem ceny Belfast Arts Drama Award, vítězem ceny BBC Radio Drama. Podtitul hry uváděné Buranteatrem: „Belfast, Severní Irsko. Dvě výslechové místnosti, čtyři policisté, jeden zloděj aut a jeden nebezpečný terorista. Pět mužů a jedna žena.“

Divadlo na Orlí reprizuje (18., 23. V.) hru Olji Muchiny You s podtitulem - chtělo by se naplno žít, milovat, být mladý... Ale za okny zuří válka. Ideální svět, který končí hned za tabulkami skla. Autorka je známa jako Čechov v sukních, za což může americký divadelní kritik a překladatel John Freedman, trvale žijící v Moskvě. Jde o propagátora současného ruského dramatu a jeho popularizátora v USA. Muchina, ročník 1970, se narodila v Moskvě. Dětství prožila s rodiči geology v městečku Uchta v republice Komi na severu Ruska, kde i maturovala. Po neúspěšných pokusech o přijetí na Vysokou státní filmovou školu studovala od roku 1992 na katedře dramatiky při Literárním institutu. V roce 1994 prorazila její hra Táňa Táňa na scénou renomovaného moskevského Divadla Petra Fomenka i do zahraničí. Svou pátku hru You z roku 1996 označuje jako lehký experiment. Je matka tří dětí, samoživitelka, žije v panelákovém minibytě nedaleko Leninovy třídy, v dětství měla hudební průpravu, má absolutní sluch a hry komponuje jako písně podle melodie slov.

17. ročník festivalu JazzFestBrno jde (10. V.) do finále v Sonocentru koncertem Christian McBride Big Band ze Spojených států. Za svoji druhou desku si Christian McBride vysloužil letošní cenu Grammy a před lety si odnesl Grammy i za svoje debutové album. Kontrabasista Christian McBride má nad nástrojem téměř absolutní kontrolu a jeho řemeslné schopnosti i charisma jsou obdivuhodné, tvrdí umělecký ředitel festivalu Vilém Spilka.

Galerie a muzea v květnu a červnu

Moravská galerie uvádí v Jurkovičově vile výstavu nazvanou V kůži Dušana Jurkoviče s podtitulem Introspekce Jurkovičovy vily podle A1 architects. V textu výstavy stojí: Ateliér A1 architects s expertním nastavením zkoumá prostor Jurkovičovy vily, aby odhalil doposud nezdůrazněné skutečnosti, které přibližují lidský rozměr Dušana Jurkoviče a dokládají modernost jeho myšlení a práce. Tato introspekce je motivována také 150. výročím narození Dušana Jurkoviče. Nelze než pochválit připomenutí Jurkovičova jubilea. Fascinující osobnost architekta byla produktem doby. Žák urbanisty, architekta a malíře Camillo Sitteho, autora knihy Stavba měst podle uměleckých zásad, jež ovlivnila celou generaci, inspirovan lidovým stavitelstvím, realizoval stavby pro Národopisnou výstavu československou 1895 Praha. Jako účastník brněnského kulturního kvasu spolu s Jiřím Mahenem, bratry Mrštíkovými a Josefem Merhautem, syntetizoval ve své vile principy lidové tvorby s vídeňskou modernou a britskými vzory. Období Fin de siècle - nadšená doba mystiky, pokroku a vlasteneckého citění, řečeno v duchu dobových novinových titulků, se později neopakovalo. Zůstala z něho vlna vlasteneckého tvůrčího nadšení po roce 1918 a v roce 1968. Po roce 1989 jsme zjistili, že nemůžeme vstoupit do téže řeky. Je otázka, zda se to povede ateliéru A1 architects.

(Dokončení na straně 14)

Galerie a muzea v květnu a červnu

(Dokončení ze strany 13)

Muzeum romské kultury vystavuje *Svět Andreje Pešty*. Jde o výstavu fotografií romského buditele, redaktora Romano Il. - Romského listu, prvního romského periodika v Evropě. Jde o dobrodružnou postavu, Svobodova vojáka, partyzána italského protifašistického komunistického odboje, komisaře pro vystěhovávání Němců z Jeseníku, poslance městského Národního výboru ve Spišské Nové Vsi a ještě další atraktivní informace o svém životě poskytl Karlu Holmkovi, který je zveřejnil v časopisu romistických studií *"Romano džaniben"* na www.dzaniben.cz. Dále uvádí - koncem šedesátých let se Andrej Pešta objevuje na Moravě, kde začíná jeho krátká, ale mimořádně důležitá činnost v rodícím se Svazu Cikánů - Romů a v redakci Romano Il... Tato anabáze skončila poměrně rychle díky tehdejší totalitní moci, které se obrodné snahy Romů vůbec nelíbily a bez skrupulí Svaz v roce 1973 zrušila. Pro pamětníky lze dodat, že šlo o krátké období uvolnění, kdy bylo povoleno podnikání. Zda časopis s redakcí na Rotalově byl financován z podnikání rodiny Peštovy ponecháváme historikům. Faktem je - na ulici Antonína Slavíka ve vile, plně vídeňského stříbra z 19. století, ukryté v hloubi zahrady, bylo sídlo Peštovy rodiny a agentury, jež zprostředkovávala pracovní síly pro brněnské továrny. Platila svým dělníkům tehdy šokující částku 50 Kčs / hod., zatím co plat v dělnické třídě č. 5 byl 5,20 / hod. a v dělnické třídě č. 6 byl 6,30 / hod. Nelze než ocenit tehdejší podnikavost Romů a doufat, že se jejich tradiční kreativita projeví i v dalších akcích muzea, věnovaných výtvarnictví i romské historii.

V Galerii Titanium na Renneské 25 vystavuje do 4. VI. své obrazy Vladimír Kiseljov, absolvent Střední školy uměleckých řemesel Brno, JAMU v Ateliéru Scénografie s výstupem bakalářské práce *"Příroda v Lišce Bystroušce"* a diplomové práce *"Parsifalovo zasvěcování"*, realizátor 80 výstav, prezident Sdružení Richarda Wagnera v Brně o.s., performer malující před veřejností na hudbu, tvůrce komplexního výtvarného směru zvaného synestetismus. To vše v 34 letech a to jsme další aktivity pomínuli. Na vernisáži opět před veřejností maloval své obrazy, jak to činil v minulosti, včetně Plesu pro Brno ve Wanieck Galery. Co víc dodat? Nejlépe se do Titania podívat.

Vila Löw-Beer v galerii Celnice vystavuje do července *Proměny Brna II* aneb Brno napoleonské. Na panelech lze vidět naivistické malby samouka Franze Richtera, který se z chirurga, což nebylo řemeslo příliš ce-

Galerie Celnice - Löw-Berova vila.

něné, stal po roce 1815 učitelem kreslení na své soukromé škole. V Brně tehdy chemik Christian Karl André založil nejen muzeum a luteránskou evangelickou školu, ale doporučil Brňanům místo stále dražšího dřeva užívat uhlí ze Zastávky. Doma si svítil výbušným svítiplynem, vyráběným v domácí plynárně právě z tohoto uhlí, a to bez nehody. Buď byl tak dobrý chemik, nebo měl štěstí. Doby byly příznivé domácímu průmyslu díky Napoleonově kontinentální blokádě, ale módní pochoutka káva se vařila z pražené mrkve a pochoutka dam - cukr se získával z březové šťávy. Řepný cukr byl ve stádiu pokusů a Napoleon zakazoval dámám nosit módní tenké látky, aby mohly mít děti, potřeboval vojáky. V této idyllické době se bitevní střetnutí rovnala lokálním katastrofám a Brno je absolvovalo dvakrát. Po Slavkově byly raněnými přeplněné nejen lazarety, ale i domácnosti a kostely. Ještě tři léta po slavkovské bitvě musel ředitel Reduty Emanuel Schikaneder napravovat sebevdomí Brňanů připomínáním hrdinství proti Švédům. V Komárově hrál dobývání Brna roku 1645 s 300 účinkujícími jako Open Air představení. Ženy pozůstalé po padlých nechaly postavit pravoslavnou zvoničku na Staré poště nebo sousoší s boží mukou před Mokrou Horou. Sousoší i boží muka vzala za své, jen raněný generál Roger Valhubert, zemřelý v Brně, má pomník v Tyršově sadu a v Paříži po něm pojmenované náměstí, dnes rušnou turistickou křižovatku. Na výstavě se můžete oné doby dotknout.

Malá královopolská galerie do 3. VI. ukazuje historii Sokola v Králově Poli od založení jednoty a stavby sokolovny až k období po roce 1990. Galerie není rozsáhlá a stejně tak výstava. Jde však o dobu pro Brno klíčovou. Německé vedení města se opevňovalo v historickém centru a nechtělo dobově řečeno šalinu pustit do českého Tábora. Dříve narození pamatují smýčku na Konečného náměstí. Královo Pole sehrávalo důležitou roli jako samostatné město, jež si vybojovalo české vedení. Zásadní úlohu při tom sehrál Sokol. Stačí připomenout královopolský sokolský slet roku 1914, rozehnaný po atentátu na Františka Ferdinanda d'Este. V roce 1918 a 1919 se v bývalých Dělostřeleckých kasárnách na nynější Štefánikově formovaly ze sokolů jednotky nasazené na Slovensku proti maďarskému záboru. Dobývání Slovenska, zvláště Nových Zámků, bylo krvavé a nebyť sokolů je otázka, jak by dnes byla SR rozsáhlá a zda by vůbec byla. Kasárna, dostavěná roku 1903, po roce 1945 přejmenovaná na Jaselská, po roce 1990 sloužila jako reál k natáčení Četnických humoresek, než je firma Kliminvest zbourala. Dnes roste na parcele náletový les a firma se soudí s magistrátem o pouhých 480 milionů. Královopolský Sokol však stále trvá a je jen otázkou času, kdy širší vrstvy díky tlaku multikulturního světa pochopí co je identita a vlastenectví.

/V-zh/- 2 x ilustrační foto archiv autora

Romantický muzikál v kulisách varšavského ghetta

Muzikál *"Představ si..."* se na českém jevišti objevil poprvé. Je to dojímavý příběh o lásce a naději, o optimismu, humoru a síle představitosti, avšak v děsivých kulisách druhé světové války i starověkého dobývání Masady. **Nechte se vtáhnout do hlubokého příběhu, popusíte uzdu své fantazie a představte si...**

Tamar je Židovka, dcera Eleazara, vůdce židovských rebelů. Silva je generál, vůdce římské legie. Zamilují se do sebe. Oba ale stojí na opačné straně barikády. Ona se ukrývá se vzbouřenci vůči římskému útlaku v pevnosti na hoře Masada, on chystá vojáky k útoku právě na tuto pevnost. Dokáže jejich láska překonat mnohaletý spor mezi Římany a Židy?

"Anglický muzikál Imagine This z roku 2008 uvádíme v české premiéře s názvem Představ si... Nabízí nádhernou romantickou i dramatickou hudbu se silnými melodiemi. Diváci nahlédnou do roku 1942 v Polsku, do stísněného prostředí varšavského židovského ghetta. Herecká rodina Warshowskyových zde v neblahé situaci připravuje divadelní představení o Masadě, které má židovské komunitě přinést naději a optimismus. Připravované představení se zde prolíná s informacemi o nacistickém konečném řešení židovské otázky," uvedl režisér Petr Gazdík.

V roce 66 našeho letopočtu vypuklo velké židovské povstání proti římské říši a malá skupina Židů přeměnila Masadu v poslední místo marného boje. V roce 72 ji oblehla desátá římská legie a na jaře následujícího roku se ji chystala dobýt. V noci, před útokem, spáchalo devět set šedesát mužů, žen a dětí raději hromadnou sebevraždu, než aby padli do římského otroctví. Paralela mezi historickým příběhem a současnou situací pomůže obyvatelům Varšavy bránit se zlovůli německých nacistů. Tento výjimečný muzikál s hlubokým lidským příběhem o lidské svobodě a síle představitosti a víry uvádí v překladu Petra Gazdika a Zuzany Čtveráčkové. Scénu vytvořil Emil Konečný a kostýmy Eliška Lupačová Ondráčková. V choreografii Lucie Holánkové a hudebním nastudování Dana Kalouska (zajistil půldruhé hodiny orchestrální hudby) se můžete těšit na Martina Havelku, Kristýnu Daňhelovou, Dušana Vitázka a Ivanu Vaňkovou v hlavních rolích. Režisér a herec Gazdík doplnil, že hrají i jeho desítiléti děti, které o příběhu přemýšlejí. Premiéra se uskutečnila 10. března na Hudební scéně Městského divadla Brno. *(Informaci jsme přinesli v naší rubrice "Kulturní kaleidoskop" v Echu č. 3/2018)*

(vž)

OPRAVDU JDE O KULTURU?

Městský výbor KSČM v Brně rozhodně nepatří mezi ty, kteří by chtěli určovat směry rozvoje umění ve městě či jakkoli ovlivňovat působení aktérů zdejšího kulturního dění. To však neznamená, že nevyjádří svůj názor k některým konkrétním „kulturním“ počínům.

V minulosti šlo například o tabuli (zed) u vstupu do bývalé věznice na Cejlu, lešenářskou konstrukci Německého domu na Moravském náměstí upozorňující na zde pořádaný autobazar, vzdychající zamřížované díry či alternativního Průvodce Brnem a okolím, který se tak líbil starostům okolních obcí. Je toho mnohem víc, třeba vyvěšení obřích trenýrek na národní kulturní památce Špilberku nebo netradiční megaseznamka EX:PO, která bude podle náměstka Hollana stěžejní akcí připravovaného Festivalu RE:PUBLIKA 1918 – 2018! Obecně tyto i další akce ukazují na omezenou kulturní citlivost lidí zodpovědných za tuto oblast. U řady těchto „kulturních“ akcí se projevuje povrchnost při jejich přípravě, která následně podtrhuje skutečnost, že když se původní, byť dobrá myšlenka špatně uchopí, je vhodnější finanční prostředky uvolnit raději na něco jiného, pro Brňany potřebnějšího a hlavně přijatelnějšího.

Z tohoto pohledu nepřekvapuje, že za kulturu v Brně zodpovídá náměstek primátora Matěj Hollan, aktivista a nesmiřitelný kritik všech, kteří něco vykonali před ním. Náměstek, který řídí kulturu v Brně tím jediným správným směrem, to je tím svým. Překvapuje však, že Národní divadlo Brno, pořadatel festivalu Divadelní svět Brno, nesoucí letos téma Svoboda?!, zařadilo do programu festivalu Frljičovu angažovanou hru „*Naše násilí a vaše násilí*“. Bez ohledu na mnohé recenze (vesměs nepříznivé) tato hra fakticky relativizuje utrpení obětí islámského teroru. Hra tak evokuje mnohé otázky, především pak, jaký vzkaz má podat znásilnění muslimky z kříže sestoupivším Ježíšem Kristem? Víme, že v historii střety ideologií, víry, náboženství vždy vyvolávaly a stále vyvolávají konflikty. Vzpomeňme třeba útoky na redakci satirického časopisu Charlie Hebdo či již celou řadu útoků v hudebních klubech. Uvědomují si organizátoři festivalu Divadelní svět Brno, že mohou přispět ke zvýšení napětí a možného nebezpečí pro občany města? Stojí jim chvilka slávy za taková rizika? Odpověď tak už není na vedení NDB, ani na náměstku Hollanovi, ale především na primátorovi Vokřálovi.

Městský výbor KSČM v Brně

10 LET RUSKÉ KULTURY NA MORAVĚ

Desátý ročník kulturního festivalu Ruské jaro na Moravě zahájil o prvním jarním dnu v Brně koncert klavírního virtuóza Igora Ardaševa. Následovaly ukázky z tvorby ruské básnířky Ljubov Vondrouškové, předsedkyně pořadatelské organizace - Ruského kulturně osvětového spolku na Moravě. Spolek sdružuje část z 32 000 ruských občanů, kteří dle statistik žijí v ČR. (O této kulturní akci jsme již informovali v Echu č. 4/2018, dnes se vrátíme zejména fotoreportáží.)

Letošní dvě desítky festivalových akcí s podporou Koordinační rady ruských spolků v ČR a představenstva Rossotrudničestva jsou věnovány 75 letům uplynulým od Stalingradské bitvy. Místopředseda Vlasteneckého sdružení antifašistů ČR a předseda Zemského výboru na Moravě Josef Liška předal při zahájení festivalu generálnímu konzulovi Ruské federace v Brně Alexandru N. Budajevovi dopis, ve kterém sdružení blahopřeje ruskému lidu ke znovuzvolení Vladimira Putina prezidentem RF.

Opakujeme pozvání na koncert - 21. května uslyší návštěvníci Francouzského sálu Grandhotelu v Brně skladby Skoryka, Vivaldiho, Schuberta, Aginského, Rachmaninova,

Mendelsova, César Francka, výběr židovských písní aj. (vž)

Nahoře - Generální konzul RF v Brně Alexander Budajev a předsedkyně RKOSM Ljubov Vondroušková. • Pohled do sálu při zahájení festivalu. (Foto V. Žalud)

Příběhy moravských vinařů

Příběhy moravských vinařů je název panelové výstavy fotografií věhlasného brněnského mediálního fotoreportéra Jiřího Salíka Slámy, které zveřejnil ve foyeru Krajského úřadu v Brně.

Vernisáže Slámovy výstavy snímků mistrů vinařského cechu s ojedinělým osobitým výrazem se zúčastnil hejtman Jihomoravského kraje Bohumil Šimek. Při obsáhlém hudebním vystoupení Slovákého krúžku Charvatčanů s vynikajícími sólistkami hejtman ocenil kvalitní akustiku dvorany brněnského krajského úřadu. Napadlo jej jak by se dala budova využít, kdyby se uskutečnily v praxi návrhy opět zrušit krajské úřady.

Šimek se Slámou pokřtili nové CD s názvem „*Moravské hlasy*.“ Obsahuje vokální folklor, včetně od Charvatčanů, jehož nahrávku si nechalo hejtmanství pořídit pro propagaci jižní Moravy v cizině i v ČR. CD vytvořil pro potřeby krajského úřadu hudební redaktor Českého rozhlasu v Brně. Vysvětlil, že v moravské lidové muzice mohou být prvky např. maďarského či rumunského folkloru. Avšak moravské písničky jsou jedinečné. A právě ty zachytil redaktor na CD.

Renomovaný brněnský fotograf Jiří Salík Sláma, držitel prestižní ceny Czech Press Photo, dokumentoval mj. zákulisí a atmosféru jednoho z nejkrásnějších řemesel, která provázejí jižní Moravu po staletí. Představuje vinaře s osobitým příběhem, kteří umějí udělat výjimečná vína, včetně „*celebrit v gumákách*.“ Tak, jak se dědí vinařské řemeslo v tomto kraji z generace na generaci, tak zdědil autor fotovýstavy fotoreportéřské poslání po svém otci, emeritním fotoreportérovi.

Salík je zvyklý pracovat v reportérském tempu médií, jako je MF Dnes, Deník či Česká televize. Tam se naučil nejdůležitější vlastnosti dobrého fotografa: spolehlivosti, kreativitě a ochotě obětovat dobrému, profesionálnímu a jedinečnému snímku vše. Umí improvizovat a hledat jedinečný moment, přičemž nezná špatné podmínky pro fotografování, které je pro něj koníček, práce a celý život. Působí v celé republice a ateliér má ve svém bydlíšti ve Slavkově u Brna. (vž)

75. výročí vítězství ve Stalingradské bitvě.

Naši květnoví jubilanti

V měsíci květnu si připomínají svá kulatá i nekulatá, významná i méně důležitá jubilea tyto členky (a členové) naší MĚO:

Věra KRHŮTOVÁ, Božena BODLÁKOVÁ, Josef KUNCE, Dušan BRODECKÝ, Zdenka ŠUSTÁKOVÁ, Eva ROSICKÁ, Rostislav VIKTORIN, Miloš CULEK, Květoslava VOTAVOVÁ, Zdeněk SKOUMAL, Alois ZLATNÍČEK, Monika UZLOVÁ, Hana NÝČOVÁ, Marie KOPEČKOVÁ, Marie OBROVSKÁ, Jiří ČÍŽEK, Alois DUPAL, Jan KORBEL, Vladimír ZELINKA, Roman SLEJŠKA, Danuše LUKOVÁ, Marie ONDRÁČKOVÁ, Květoslava KOUDELKOVÁ, Helena FINSTRLOVÁ, Jana HOŠKOVÁ, Miluše KALIVODOVÁ, Jana DRLÍKOVÁ, Jana HARTHOVÁ, Alena WIMMEROVÁ, Marie MATOUŠKOVÁ, Božena STAŇOVÁ.

Všem oslavencům děkují za obětavou práci pro stranu a společnost a do dalších let přejí zejména pevné zdraví a životní pohodu ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. **did**

Lidem v naléhavé nouzi je třeba pomoci

Městský výbor KSČM v Brně vítá iniciativu Magistrátu města Brna při řešení tíživé situace zhruba sta lidí, kteří musejí do konce května opustit ubytovnu na Šámalově ulici. Jsme si vědomi, že tíživou situaci těchto lidí je třeba řešit a vyřešit. Připravované řešení v objektu na Červeném kopci a v budově v Železniční ulici však chápeme jako provizorní bydlení maximálně na čtyři měsíce. Jak sám náměstek zodpovědný za sociální oblast Matěj Hollan přiznává, lze očekávat, že takových problémů bude přibývat. Domníváme se proto, že lze využít bývalých kasáren, kde máme ubytovací domy, které lze v relativně krátkém čase přebudovat na sociální bydlení. Pak je můžeme občanům poskytnout v rámci projektu sociálního bydlení. Ruku v ruce by měly jít projekty na získání zaměstnání a začlenění se do společnosti. Mnoho let uběhlo od roku 89 a tento problém jsme jako většinová společnost nechali zajít velmi daleko. Nelze také tolerovat šíření paniky mezi občany. Vede to k další nesnášenlivosti a rozdělování společnosti. Pojďme jim pomoci a žádejme od nich jejich pomoc nám. Určitě se to vyplatí všem. **Městský výbor KSČM v Brně**

Umělci partnerského Tatarstánu zazářili

Umělci Filharmonického hudebně-literárního souboru z Kazaně v Republice Tatarstán zavítali do partnerského Jihomoravského kraje. Pod vedením uměleckého vedoucího, zasluožilého umělce Republiky Tatarstán Vladimíra Vasiljeva uspořádali v Brně v historickém sále Konventu Milosrdných bratří se znamenitou akustikou koncert klasické hudby.

Tatarstán je republika na Volze při cestě z Moskvy na Ural se špičkově rozvinutým průmyslem od zpracování ropy po výrobu vozidel, letadel i kosmických zařízení s třikrát větší produktivitou práce i mzdami, než je průměr Ruské federace. Tato krásná bohatá země se vyznačuje křesťanskou i muslimskou kulturou. Mistrovskému podání tatarských i ruských národních písní a instrumentálních skladeb evropských autorů naslouchali v Brně mj. hejtman Jihomoravského kraje, europoslanec či generální konzul Ruské federace v Brně.

Národní umělec Republiky Tatarstán **Georgij M. Ibušev** předvedl dokonalým tenorovým zpěvem v sólu i společně tatarské národní písně. Zasluožilý umělec, koncertní mistr **Roman J. Čujnov** preludoval na klavír mj. s houslistkou **Darjou V. Levanovou** třeba Vivaldiho Čtvero ročních období, část Léto nebo Fibichovu Poému. Držitelka ocenění mezinárodních soutěží **Gulnara Ch. Bajnazarova** (zpěv, soprán) nadchla publikum i Dunajevského Pozdravnou písní. Šéf souboru **Vladimír Vasiljev** (bas) se blýsknul provedením známých ruských národních písní „Ej, uchněm“ a „Dolů po Petrovské.“

Umělečtí hosté z Tatarstánu se v Praze zúčastnili volby prezidenta Ruské federace. Tato republika i Jihomoravský kraj si vzájemně mají co nabídnout nejen v umění, ale také v průmyslu, nových pokrokových technologiích a ve vědě i výzkumu. **(vž)**

Zleva klavírní mistr R. J. Čujnov, G. M. Ibušev (tenor) a G. Ch. Bajnazarova (soprán).

Foto Václav Žalud

Z Bystřice pod Hostýnem přišla smutná zpráva

22. dubna 2018 zemřel tamější rodák soudruh **Lubomír MUSIL** po těžké nemoci ve věku nedožitých 67 let. Po absolvování všeobecného vzdělání s maturitou pracoval jako technicko-hospodářský pracovník v podniku TON v místě.

Politický život začínal v SSM. V letech 1980-1982 byl předsedou OV SSM a členem OV KSČ v Kroměříži, v letech 1982-1984 byl tajemníkem Jm KV SSM a v letech 1984-1988 předsedou Jm KV SSM, členem ÚV SSM a sekretariátu Jm KV KSČ v Brně. Po absolvování středního stupně stranického vzdělávání a VUMLu studoval na Vysoké škole politické ÚV KSČ. Toto studium ukončily události 17. listopadu 1989, po nichž byla tato vysoká škola zrušena.

Na počátku 90. let inicioval spojení dosavadních tří ZO KSČM ve staré zástavbě a na sídlišti ve Slatině v jednu ZO a po několik let byl jejím předsedou. Dvě funkční období v letech 1998-2002-2006 byl členem Zastupitelstva a finančního výboru ve Slatině. I po návratu do rodného města zúčastnil se aktivně veřejného života.

Odešel zstane života v sociálně spravedlivé společnosti, vynikající funkcionář mládežnického hnutí i naší strany, pečlivý glosátor současné situace u nás i ve světě, ochotný každému poradit i pomáhat při řešení problémů v životě a v práci, dobrosrdečný, skromný a v jednání se soudruhy, soudružkami i se spoluobčany vždy na patřičné úrovni. Tak bude soudruh Musil žít v naší paměti a vzpomínkách.

Čest jeho práci a památce!

Karel Janiš